

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3
Søren Hansen
Sevelvej 85
7830 Vinderup

Dato: 20-12-2013
Sagsnr.: 053575-2012
Henv. til: Helene Kiærskou
Tlf.: 96117794

TILLÆG NR. 1 TIL § 12 MILJØGODKENDELSE

af 02-12-2009
af kvægbruget

Damgård

Sevelvej 85, 7830 Vinderup
matr. nr. 13a, Sevel By, Sevel m.fl.

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGOD-
KENDELSE M.V. AF HUSDYR-
BRUG.

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	5
MEDDELELSE OM GODKENDELSE.....	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	8
Det ansøgte husdyrhold	8
Stalde.....	9
Gylleforsuringsanlæg.....	9
Egenkontrol	10
Rengøring af staldanlæg	10
Markstakke	10
Døde dyr	11
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	11
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>12</i>
Lugt	12
Transport.....	12
Støv.....	12
Restvand	12
Skadedyr	12
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	12
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	13
Drift af husdyrbrugets arealer	13
Udbringning af husdyrgødning	13
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	14
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	15
KLAGEVEJLEDNING	15
OFFENTLIGGØRELSE	15
RETSBESKYTTELSE	17
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	17
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	17
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	19
GENERELLE FORHOLD.....	19
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>19</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>20</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder.....</i>	<i>21</i>
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	<i>23</i>
<i>Alternative muligheder.....</i>	<i>23</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	23
Det ansøgte husdyrhold	23
Produktionsniveau	24
Stalde	24
BAT i staldanlæg	25
BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak	32
Ventilation	34
Rengøring af staldanlæg	34
Foder.....	34
Ensilage opbevaring og håndtering.....	35
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	35
Affald og kemikalier	36
Døde dyr	38
Sprøjtmidler og medicin.....	38
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	39

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Håndtering af gylle	41
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.....	41
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>42</i>
Ammoniak	42
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	45
Lugt	45
Transport.....	46
Støj.....	48
Støv.....	49
Lys	50
Restvand og spildevand	50
Skadedyr	51
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	52
Renere teknologi og ressourcestyring	54
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	57
Drift af husdyrbrugets arealer	57
Udskiftning af udbringningsarealer	59
Sædskifte	60
Udbringning af husdyrgødning.....	60
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>62</i>
Grundvand	62
Bilag IV-arter.....	63
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	<i>64</i>
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	<i>64</i>
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	<i>65</i>
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	<i>66</i>
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt.....</i>	<i>68</i>
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	<i>72</i>
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	74
BILAG	75
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	75
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	76
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING 1/2	77
BILAG 4 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING 2/2	78
BILAG 5 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	79
BILAG 6 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	80
BILAG 7 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD.....	81
BILAG 8 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	82
BILAG 9 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	83
BILAG 10 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE.....	84
BILAG 11 – AREALER DEL 1/4.....	85
BILAG 12 – AREALER DEL 2/4.....	86
BILAG 13 - AREALER DEL 3/4	87
BILAG 14 – AREALER DEL 4/4.....	88
BILAG 15 – JORDBUNDSTYPER.....	89
BILAG 16 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	90
BILAG 17 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	91
BILAG 18 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	92
BILAG 19 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	93
BILAG 20 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3	94
BILAG 21 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3	95
BILAG 22 – DRIFTSJOURNAL - DEL 3 / 3	95
APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND VENØ SUND - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESLEVELAU.	97
APPENDIKS 2 - NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESLEVELAU.	102

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	20.12.2013
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12, stk. 3 (over 250 DE)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Søren Hansen
CVR-nr. / P-nr.	29872090 / 1012631096
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 85, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97448878 / 40576877
Husdyrbrugets kontaktperson	Søren Hansen
Husdyrbrugets e-mail:	ahs1980@sol.dk
Matrikel	13a, Sevel By, Sevel m.fl.
CHR	57194
(i)-mærket, bek. 486 af 25/05 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Ja
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Ejendomsnr.	661-(0)185904
Husdyrbrugets konsulent	Jakob T. Nikolajsen/Alice Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig – tlf. 96630553, e-mail jtn@lemvig-landbo.dk / an@lemvig-landbo.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 17-12-2012 modtaget ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget på Sevelvej 85, 7830 Vinderup. Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet².

Husdyrbruget er den 02-12-2009 miljøgodkendt til en produktion af 300 malkekøer (tung race), 250 kvier (tung race, 6-25 mdr.), 75 småkalve (0-6 mdr., tung race) og 150 tyrekalve (tung race, 0-55 kg) svarende til 547,03 DE på matrikel nr. 13a, Sevel By, Sevel beliggende Sevelvej 85, 7830 Vinderup.

Dyreholdet ønskes reduceret i forhold til eksisterende miljøgodkendelse, således at det tilladte dyrehold fremover er på 412,74 DE fordelt på 219 malkekøer (tung race), 170 kvier (tung race, 6-25 mdr.), 55 småkalve (0-6 mdr., tung race) og 112 tyrekalve (tung race, 40-60 kg).

I forbindelse med tillægget godkendes ombygningen af et eksisterende silohus, så det lever op til kravene for staldbygninger. Der sker ikke andre godkendelsespligtige bygningsmæssige ændringer på ejendommen.

Det ansøgte skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode. I det bedriften tidligere er miljøgodkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte ændring vurderes ift. den drift, der var gældende, før denne miljøgodkendelse trådte i kraft. Derfor er der indsendt to ansøgninger:

1. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på alle de udvidelser der er foretaget siden 1. januar 2007, dvs. nudriften i 2007 sammenholdt med ansøgt drift i 2013. (fiktiv ansøgning nr. 59011).
2. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på de udvidelser der foretages ift. gældende miljøgodkendelse og ansøgt drift (skema 47335).

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af fiktiv ansøgning 59011, bortset fra vurdering af overholdelse af det generelle ammoniakkrav som for første udvidelse fra 25 % og for næste udvidelse er 30 %.

Gylleforsuring er valgt som virkemiddel til at nedbringe ammoniakfordampningen med en effekt på 50 % i staldene, jf. teknologiblad af 23.05.2011, der er ikke medregnet effekt på lagrene.

Husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i to forskellige kystoplande samt i oplandet til tre søer i Natura 2000-område. 83,52 ha af udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, beregningen af N-udvaskning for disse arealer er be-

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

regnet til 42 og 53 mg nitrat/l, hvilket er en reduktion på hhv. 2 og 3 mg nitrat/l. Der er stillet vilkår om reduceret harmonitryk, så udvaskningen reduceres svarende til planteavl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Meddelelse om godkendelse

Tillægget til miljøgodkendelsen fastlægger sammen med miljøgodkendelsen af 02-12-2009 de vilkår, der gælder for husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug³. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på ejendommen, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget. Hele husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 219 malkekøer (tung race), 170 kvier (tung race, 6-25 mdr.), 55 småkalve (0-6 mdr., tung race) og 112 tyrekalve (tung race, 40-60 kg) svarende til i alt 412,74 DE, på husdyrbruget matr. nr. nr 13a Sevel By, Sevel, beliggende Sevelvej 85, 7830 Vinderup.

Tillægget til miljøgodkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Tillægget til miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

³ Lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Vilkår 6-17, 18-23, 36-41 og 43 i miljøgodkendelse af 02-12-2009 ophæves ved ibrugtagning af dette tillæg.
2. Husdyrbruget er omfattet af vilkårene i både dette tillæg og vilkårene 24-35, 42 og 44 i miljøgodkendelsen af 02-12-2009.
3. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Frist for udnyttelse af godkendelse

5. Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race (10.500 kg mælk)	219	313,53
Småkalve (0-6 mdr), tung race	55	14,86
Tyrekalve, tung race (40-60 kg.)	112	1,46
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-kælvning/25 mdr.)	170	82,88
I alt		412,74

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Stalde

7. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-nivåu
		Antal	DE	
Kostald	Malkekøer (10.500 kg mælk), tung race	190	272,01	Sengestald med spalter. Gylleforsuring.
Ombygget kvie/ goldkostald	Kvier (22-25 mdr.), tung race	15	9,26	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer (goldkøer), tung race	29	41,52	Dybstrøelse hele arealet.
Ungdyrstald	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	55	14,86	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvie/ stud, (13-22 mdr.), tung race	46	23,77	Sengestald med spalter. 46 kvier skal være på græs i 2 mdr. om året.
	Kvie/ stud, (8,5- 13 mdr.), tung race	40	16,13	Sengestald med spalter.
	Kvie/ stud, (6- 8,5 mdr.), tung race	20	6,89	Sengestald med spalter.
	Kvie/ stud (13-22 mdr.), tung race	34	17,57	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter. 34 kvier skal være på græs i 3 mdr. om året.
	Kvie/ stud (22-25 mdr.), tung race	15	9,26	Dybstrøelse hele arealet
	Tyrekalv (0-6mdr.), tung race	112	1,64	Dybstrøelse hele arealet
			421,33	

8. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.
9. For kvier i alderen 13-22 måneder skal 46 kvier på græs i 2 måneder om året og 34 kvier på græs 3 måneder om året.

Gylleforsuringsanlæg

10. I tilknytning til kostalden skal der etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle efter miljøstyrelsens teknologiblad – svovlsyrebehandling af kvæggylle version 3.
11. Der må kun anvendes svovlsyre i anlægget.
12. Syre skal opbevares i en dobbeltkroget tank, der skal etableres på en cementeret plads med en 10x10 cm kanal hele vejen rundt om syretanken med afløb til gyllekanalerne. Syretanken skal være sikret mod påkørsel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

13. Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5.
14. Styringen af anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
15. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens driftsvejledning. Producentens driftsvejledning skal opbevares på husdyrbruget.
16. Der skal indgås skriftlig serviceaftale med producenten om kontrol, herunder kontrol af syrepumpe, kompressor, niveaumåler i fortank, niveaumåler i syretank, overdumpningsstop, skueglas, tørrestof patron, påfyldningsstuds, utætheder og samlinger samt kalibrering af pH-målere. Anlægget skal serviceres minimum 2 gange årligt.

Egenkontrol

17. Der skal føres egenkontrol på forsøringsanlægget. Egenkontrol omfatter gennemgang af driftsfejl og alarmer modtaget på SMS, afhjælpning af fejl, samt registrering af afhjælpende handlinger.
18. Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:
 - Kritisk stop af anlægget
 - Skumning i mixertank og øget lugtemission
 - Den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
 - Der måles pH-værdier før svovlsyrebehandling, som er større end 6,5 i en sammenhængende periode på mere end 7 dage.
 - Svovlsyrebehandlingsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
19. Rapporter vedrørende serviceeftersyn, kontrol og kalibrering skal vedlægges husdyrbrugets driftsjournal, og kopi af kontrolrapporter skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at hyppigere kontrol og kalibrering er nødvendig for korrekt funktion/effektivitet af anlægget, kan serviceintervallerne kræves sat op.

Rengøring af staldanlæg

20. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Markstakke

21. Komposteret dybstrøelse og ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundsjord uden okkerklasse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

22. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

23. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

24. Der skal etableres JH-gyllestop på den gyllebeholder, der modtager forsuret gylle fra forsøringsanlægget.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

25. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplag m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

26. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støv

27. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro kommune

Restvand

28. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
29. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Skadedyr

30. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

31. Der skal, inden den 20-06-2014, udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvor-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

når og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftlig og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kommunen senest den 20-05-2014.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel, der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Særlige risikoforhold, som skal inkluderes i beredskabsplanen, er overførsel af gylle fra stald til lager, mellem ejendommens 2 gyllebeholdere, fra gyllebeholder til gyllevogn samt forhold vedr. forsøringsanlægget.

Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

32. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 10.
33. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 392,33 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 10, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,14 DE/ha.
34. Ved fuld produktion skal der afsættes husdyrgødning svarende til 20,50 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 10
35. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

Udbringning af husdyrgødning

36. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

37. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.
Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
38. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 17-01-2014 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 20-12-2013.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Søren Hansen, Sevelvej 85, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Alice Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, an@lemvig-landbo.dk (ansøgers rådgiver)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

• Danmarks Naturfredningsforening - Holstebro	dnholstebro-sager@dn.dk
• Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø.	dn@dn.dk ;
• Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.	nst@nst.dk
• Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.	midt@sst.dk
• Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov.	enie@eaaa.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund.	post@sportsfiskerforbundet.dk
• Ferskvandsfiskeriforeningen.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
• Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg.	jenson@mail.dk
• Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V	natur@dof.dk
• Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland)	holstebro@dof.dk
• Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk
• Holstebro Museum	niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Susie Asbæk, Haalkjærvej 1, 7830 Vinderup (nabo)
- Kirsten Hedegaard Svejdal, Vesterled 48, 7830 Vinderup (nabo)
- Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84, 7830 Vinderup (nabo)
- Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mogens Eriksen, Haalkjærvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Lars Herup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Christer Birger Møller Vestergaard, Bagvej 24, 7870 Roslev (bortforpagter)
- Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Morten og Mette Ørskov Rasmussen, Nr. Sahlvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Finn Thøgersen, Søgårdvej 15, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Niels J. Laustsen, Hustedvej 5, 7830 Vinderup (gyllemodtager)

I perioden 27.11.2013 til 18.12.2013 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Susie Asbæk, Haalkjærvej 1, 7830 Vinderup (nabo)
- Kirsten Hedegaard Svejdal, Vesterled 48, 7830 Vinderup (nabo)
- Bent Strøm Kristensen, Sevelvej 84, 7830 Vinderup (nabo)
- Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Mogens Eriksen, Haalkjærvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Lars Herup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Christer Birger Møller Vestergaard, Bagvej 24, 7870 Roslev (bortforpagter)
- Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Morten og Mette Ørskov Rasmussen, Nr. Sahlvej 5, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Finn Thøgersen, Søgårdvej 15, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Niels J. Laustsen, Hustedvej 5, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Alice Nielsen, Lemvigegnens Landboforening, an@lemvig-landbo.dk (ansøgers rådgiver)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- (ingen bemærkninger modtaget)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Sevelvej 85, 7830 Vinderup, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8/11-2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2021.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 20.12.2013. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ansøger Søren Hansen ejer og driver husdyrbruget Damgård, Sevelvej 85, 7830 Vinde-rup under CVR nr. 29872090. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra december 2009. Ansøger ejer desuden land-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

brugsejendommen beliggende Djeldvej 27, 7830 Vinderup, hvor en gyllebeholder anvendes til gødning fra Sevelvej 85.

Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Søren Hansen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 700 meter nordvest for Sevel by, 2,5 km sydøst for Sahl by og 4 km øst for Vinderup by. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Vesterled 48) – krav 50 meter	ca. 213 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Sevel) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 700 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Hjerl Hede) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 1,8 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, (samlet bebyggelse nord for Hellesø) - vurdering indenfor 300 meter	ca. 2 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m) [jf lov om mgk §7 stk 1 nr 1]	ca. 1,7 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m) [jf lov om mgk §7 stk 1 nr 2]	ca. 2,5m

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	ca. 45 m ca. 30 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	ca. 845 m ca. 916 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	> 15 m > 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	ca. 163 m ca. 263m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m)	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
- ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	> 1.000 m > 1.000 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	16 m ca. 130 m
Naboskel (krav 30 m) - ombygget kvie/goldko stald - ensilagesiloer	163 m 257 m

Markvandingsboring

Boring DGU nr. 65.1024 ligger ca. 16 meter fra plansilo, og ca. 13 meter fra fortank / forsu-ringsanlæg til gylle, se bilag 2. Da der er ler i de øverste 20 meter af boringen, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der kan dispenseres fra afstandskrav om 25 meter jf. husdyrlovens § 9 stk. 3, jf. miljøgodkendelsen fra 2009.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. stalden i det tidligere silohus og de nye ensilagepladser opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Der opføres ikke nye driftsbygninger på ejendommen. Et eksisterende silohus ombygges og anvendes fremover som stald.

I den eksisterende miljøgodkendelse blev der givet tilladelse til en ny plansilo på ca. 1330 m². Plansiloen er endnu ikke blevet opført, hvorfor der ansøges om opførelse af denne i nærværende tillæg.

Ejendommen er synlig fra Sevelvej, og specielt når man kommer fra vest vil den være tydelig i landskabet. Langs Haalkjærvej er der et levende hegn, som skjuler ejendommen. Den nye plansilo er skjult bag beplantning fra vest, og set fra syd/øst vil den være skjult af de øvrige bygninger og træer på ejendommen. Ombygningen af det eksisterende silohus ændrer ikke på driftsbygningens fysiske fremtoning. For naboer og for forbigående sker der ingen visuelle ændringer i forhold til bygningsmassen på ejendommen.

Ejendommen ligger ikke i et område, der er udpeget som landskabeligt interesseområde i Kommuneplanen. Der er ingen fredede gravhøje eller beskyttede diger ved ejendommen,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

men forekomster af andre fortidsminder/fund. Disse giver dog ikke anledning til vilkår vedrørende udformning eller placering af plansilo, da det vurderes, at etablering af plansilo ikke vil have nogen indvirkning på fortidsminderne. Holstebro Kommune har ikke kendskab til øvrige beskyttelseslinier, fredninger, kirkezoner eller kulturhistoriske områder i nærheden af husdyrbruget, som er til hindring for det ansøgte.

Idet plansiloer opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og ombygningen af eksisterende silohus ikke fysisk ændrer bygningens udseende, stilles der på den baggrund ikke skærpede vilkår vedrørende landskabelige forhold.

Vurdering i forhold til arealer

Landskabelige interesser: Dele af de ejede udbringningsarealer, markerne 32-0, 33-0, 34-0 og 38-0, dele af de forpagtede arealer, markerne 19-0, 27-0, og gylleaftalearealerne ligger inden for områder udpeget som landskabsområde i Kommuneplanen. Idet der ikke opføres bygninger på arealerne, vurderes det, at de landskabelige interesser i øvrigt ikke bliver tilsidesat.

Særligt værdifuldt kulturmiljø: Dele af de ejede arealer ligger i et område udpeget som særligt værdifuldt kulturmiljø, hvis bærende historiske værdier er en mængde gravhøje, som markerer et gammelt vejforløb fra Dybå's udløb i Vesterhavet, Rammedige, hulveje, veje og vejspor til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over ca. 77 kilometer. Der er ca. 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret ca. 1070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos). Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

Fredede fortidsminder: Indenfor det særligt værdifulde kulturmiljø, oldtidsvejen, ligger der en række gravhøje på de ejede udbringningsarealer, markerne 32-0, 33-0 og 36-0. Gravhøje er, jf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 meter beskyttelseszone, målt fra gravhøjens fod, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødskes eller tilplantes. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil. Udover ovenstående nævnte udbringningsarealer, er dele af det forpagtede udbringningsareal mark 19-0 omfattet af en 100 meter beskyttelseszone, hvor selve gravhøjen ligger udenfor den respektive mark.

Under forudsætning af, at afstanden på 2 meter til fortidsmindernes fod overholdes, vurderes det, at den fremtidige drift på husdyrbruget ikke påvirker hverken fortidsminderne på/ved bedriftens udbringningsarealer eller det særligt værdifulde kulturmiljø. Der stilles ikke skærpede vilkår.

Beskyttede sten- og jorddiger: Langs skel til de ejede udbringningsarealer, markerne 1-0, 2-0, 4-1, 24-0, 26-0, 32-0, 33-0, 35-0, de forpagtede arealer, markerne 28-0 og 29-0, samt gylleaftaleareal, mark GA7-GS, findes diger, der er beskyttet efter museumslovens § 29a.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Ifølge museumsloven skal sten- og jorddiger beskyttes mod tilstandsændringer. Der må ikke ske tilstandsændringer uden forudgående dispensation. Tilstandsændringer kan eksempelvis være at fjerne hele diget eller dele af digerne.

Under forudsætning af at digerne bevares, vurderes det, at den fremtidige drift på husdyrbruget ikke påvirker digerne i skel.

Bygge- og beskyttelseslinier: De ejede udbringningsarealer, markerne 30-0, 31-0 og 36-0, samt gylleaftaleareal mark GA-CV, ligger helt eller delvist indenfor skovbyggelinie. Dele af mark 36-0 og dele af det forpagtede areal, mark 27-0, ligger indenfor søbeskyttelseslinie. Idet der ikke opføres bygninger på arealerne, vurderes forholdet ikke at være af betydning.

Samlet vurdering: Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte efter vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse eller ophører.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen etableres i eksisterende bygninger. Opførelsen af ny plansilo vurderes ikke at forringe de landskabsmæssige forhold.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt ned nedenstående produktionsstørrelse (skema 1) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race (10.500 kg mælk)	300	547,03	219	313,53
Småkalve (0-6 mdr), tung race	75	20,27	55	14,86
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.)	150	1,47	112	1,46

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-kælvning/25 mdr.)	250	122,68	170	82,88
I alt		547,03		412,74

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres, forudsat at den gennemsnitlige produktion over 3 år ikke overstiger det godkendte dyrehold.

Ansøger ønsker at have mulighed for små svingninger i antallet af dyr inden for de forskellige kategorier. Bliver der født specielt mange kvier i en kortere periode vil det få betydning for antallet af kvier i den aldersgruppe, derimod vil det ikke få væsentlig betydning for gødningsproduktionen i den samlede planperiode.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 4 DE. Der stilles vilkår som sikrer ovenstående.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af **Skema 2**, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægt-korrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
Kostald	Malkekøer (10.500 kg mælk), tung race	300	402,61	190	272,01	Sengestald med spalter. Gylleforsuring.
	Kvier (25-26 mdr.), tung race	25	16,28	0	0,00	Sengestald med spalter. Gylleforsuring.
Ombygget kvie/ gold-kostald	Kvier (22-25 mdr.), tung race	0	0,00	15	9,26	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer (goldkøer), tung race	0	0,00	29	41,52	Dybstrøelse hele arealet.
Ungdyrstald	Småkalve (0-6 mdr.), tung race	0	0,00	55	14,86	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvie/ stud, (13-22 mdr.), tung race	187	93,48	46	23,77	Sengestald med spalter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Kvie/ stud, (8,5- 13 mdr.), tung race	0	0,00	40	16,13	Sengestald med spalter.
Kvie/ stud, (6- 8,5 mdr.), tung race	0	0,00	20	6,89	Sengestald med spalter.
Kvie/ stud (13-22 mdr.), tung race	0	0,00	34	17,57	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter
Kvie/ stud (22-25 mdr.), tung race	0	0,00	15	9,26	Dybstrøelse hele arealet
Tyrekalv (0-6mdr.), tung race	0	0,00	112	1,64	Dybstrøelse hele arealet
			547,03	412,74	

I forbindelse med ændringen af dyreholdet er et eksisterende silohus ombygget således at det lever op til kravene for staldbygninger, her opstaldes goldkøer og højdrægtige kvier på dybstrøelse, jvf. bilag 2.

I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau. Det betyder konkret, at en teknologi skal være omkostningseffektiv (må maksimalt koste 100 kr/kg N) og proportional (må maksimalt koste 1-2 % af de samlede produktionsomkostninger).

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Gylleforsuringsanlæg

Der etableres forsuringsanlæg af typen "JH-Forsuring NH4+" fra producenten Jørgen Hyldgaard Staldservice A/S på ejendommen til forsuring af gylle. Det er angivet i ansøgningen, at forsuringsanlægget vil være i drift 24 timer i døgnet. Der anvendes gylleforsu-

TEKNIK OG MILJØ

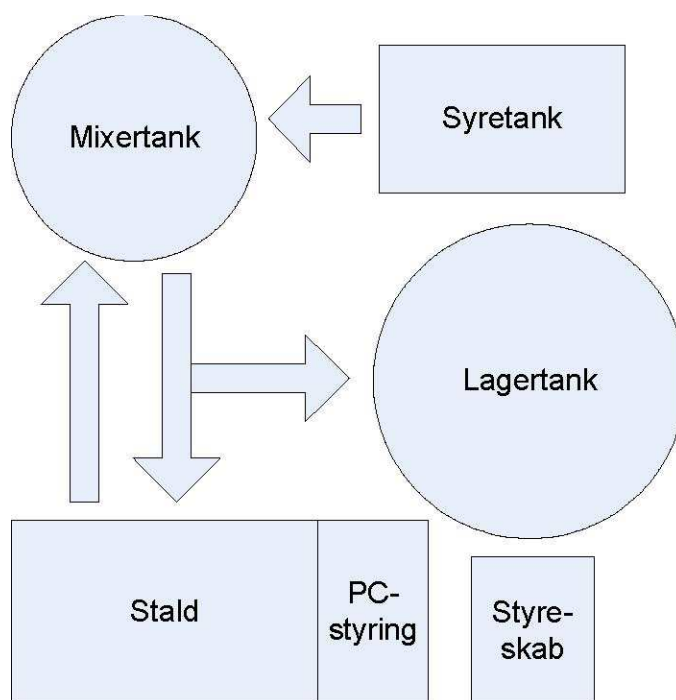
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ring i kostalden. I den eksisterende ungdyrstald samt i den ombyggede kvie/goldko stald etableres ikke gylleforsuring.

Beskrivelse af gylleforsuringsanlæg

Figur 1 udgør en skitse over JH-forsuringsanlæg på kvægbrug. Anlægget finder på nuværende tidspunkt kun anvendelse i kvægstalde med ringkanal.

Figur 1. Skitse af JH-forsuringsanlæg på kvægbrug med ringkanal under gulv

I gylleforsuringsanlæggets opbygning på kvægbrug indgår der følgende centrale dele:

- Syretank, hvori svovlsyre (96 %) opbevares indtil den doseres til gyllen
- Mixertank, hvori omrøring, syretilsætning og udpumpning til stalde finder sted. Mixertanken er ofte en eksisterende fortank
- Stald, hvori nyproduceret gylle blandes med forsuret gylle i ringkanalen under gulv
- Lagertank, hvori forsuret gylle lagres efter overpumpning fra mixertank
- Styreskab og PC-styring, hvorfra opsætning, datalogning og alarmer finder sted

Anlægget fungerer overordnet set på følgende måde. På et forudindstillet tidspunkt hver dag året rundt finder selve forsuringsprocessen sted. Det foregår i følgende kronologisk rækkefølge:

1. Vask af begge pH elektroder i vand, der er placeret i mixertanken. pH-værdien måles og registreres som et gennemsnit af de to værdier og logges.
2. Omrøring i mixertanken og udpumpning af gylle fra mixertanken til ringkanalen påbegyndes. Ved denne proces sammenblandes gyllen i ringkanalen og mixertanken.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

3. Efter 10-20 min. omrøring og gyllepumpning tilsættes der koncentreret svovlsyre (96 %) fra syretanken til gyllen i mixertanken. Dette foregår vha. en doseringspumpe.
4. Efter 30-60 min. omrøring stoppes pumpe og omrører.
5. Efter 10 min. gyllestilstand måles pH-værdien i gyllen i mixertanken.

Opstart af anlæg

Ved opstart af JH-forsuringsanlægget sker tilsætningen af koncentreret svovlsyre gradvist og under opsyn af montør for at forhindre kraftig momentan afdampning af svovlbrinte (H_2S) fra gyllen. Der måles i den forbindelse afdampning af svovlbrinte. De nuværende erfaringer med opsætning af JH-forsuringsanlægget viser, at anlægget er funktionsdygtigt efter en indkøringsperiode på 1-2 måneder.

Måling af pH

I mixertanken måles gyllens pH-værdi og temperatur med to separate elektroder én gang før og én gang efter forsuringsprocessen. PH-værdierne kan løbende aflæses på et integreret digitalt display placeret på teknikskabets frontpanel eller på en metalsøjle placeret i terrænhøjde på det sted, hvor pH-elektroderne er placeret.

I styringen er der indlagt vask af elektroder i vand ved opstart af anlægget samt en alarm, hvis pH-værdien i gyllen overstiger en fastlagt øvre værdi eller nedre værdi eller såfremt en elektrode skulle være defekt. Når temperaturen er < 0 °C foretages for at beskytte elektroderne ikke vask heraf inden opstart. Styringen muliggør sammenligning af de to målte pH-værdier, og såfremt pH-differencen overstiger en fastlagt værdi på 0,15 udsendes en alarm, hvoraf det fremgår, at kontrol/kalibrering af pH-målere er påkrævet. På den måde sikres det, at gyllens pH-værdi til stadighed måles korrekt, selvom en pH-elektrode er behæftet med fejl/defekt.

pH er et logaritmisk system, hvorfor afvigelser i målingen af syre/base-koncentrationerne, resulterer i eksponentielle ændringer i pH. Derfor er hyppig kalibrering af elektroden normalt påkrævet for at sikre, at systemet kører optimalt. Holstebro Kommune vurderer, at opbygningen af systemet med referenceelektrode kompenserer for dette problem. Holstebro Kommune vil i forbindelse med testresultaterne vurdere, hvilket kalibreringsinterval der er nødvendigt for at sikre optimal drift af anlægget.

Forsuring af gylle

Doseringspumpen pumper svovlsyren fra syretanken over i mixertanken. Styringen tillader kun at pumpe svovlsyre over i mixertanken, når omrøreren er i drift. Tilsætningen sker under væskeoverfladen via et syrebestandigt stålrør neddyppet i gyllen placeret umiddelbart foran omrøreren, og der tilsættes typisk 1-4 liter/min.

Ved væskestilstand og langsom omrøring vil syren pga. af sin større densitet end gylle (96 % svovlsyre, densitet = 1,84 kg/L) kunne bevæge sig ned igennem gyllen, og evt. give anledning til syreskader i betonbunden. For at forhindre dette, samt for at opnå den fulde ammoniak effekt ved at forsure al gylle, benyttes eksisterende kraftige omrørere med en kapacitet på 15.000 – 25.000 L/min, således at den tilsatte syre fordeles ud i al gyllen, der befinder sig systemet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mængden af tilsat koncentreret svovlsyre fastlægges i første omgang ud fra den forventede produktion af gylle samt gødningstypen på det pågældende husdyrbrug. Svovlsyremængden er således en indtastet parameter, der indgår i styringen af processen. Ud fra pH-værdien, der måles i gyllen efter første syretilsætning og sammenblanding, foretager styringen efterfølgende en beregning af den evt. ekstra syremængde, der skal tilsættes ved forsuringprocessen. På kvægbrug kompenseres der først for en evt. difference ved næste syretilsætning, som finder sted den efterfølgende dag. Hvis anlægget f.eks. er indstillet til at gyllen skal forsures ned til pH til 5,5, og der reelt måles en pH-værdi på 5,6, så kompenseres der for forskellen mellem den indstillede pH-værdi og den reelle pH-værdi, idet der tilsættes en ekstra mængde svovlsyre i forhold til den indtastede mængde.

Svovlsyren må ikke erstattes af andre former for syre såsom salpetersyre, saltsyre, fosforsyre, eddikesyre, myresyre eller propionsyre. Syrerne er enten uden effekt, skadelige for inventaret, skadelige for sundheden, eller tilfører gyllen uønskede stoffer såsom klor og fosfor.

Overpumpning af forsuret gylle fra mixertank til gyllebeholder

Niveaufølere placeret i mixertanken registrerer gylleniveauet i tanken. Når et fastlagt gylleniveau er nået, pumpes et indtastet volumen forsuret gylle over i lagertanken, såfremt der forinden er modtaget klarmelding om, at den pågældende lagertank er klar til modtagelse af gyllen. En flowmåler registrerer gylleflowet til lagertanken, og herudfra beregner styringen hvor lang tid, der skal overpumpes forsuret gylle til lagertanken, før det ønskede volumen er overflyttet. Anmodningen om klarmelding til at pumpe gyllen til den pågældende lagertank sendes via SMS til et instrument udviklet af Jørgen Hyltdgaard Staldservice A/S benævnt JH-gyllestop. Instrumentet placeres på den tank, hvortil gyllen ønskes overført

JH-gyllestop drives vha. solceller og batteri, og udsender klarmelding tilbage til styringen via SMS. Klarmelding kan ikke udsendes, hvis lagertank er fuld, der ikke er strøm på batteriet eller JH-gyllestop er defekt. Vha. en niveauføler, der indgår i opbygningen af JH-gyllestop, registreres gylleniveauet i den pågældende lagertank. Såfremt lagertanken er fuld, udløser styringen en alarm. Der kan heller ikke pumpes til andre tanke, før instrumentet manuelt er flyttet over på en ny lagertank med ledig kapacitet. I tilfælde af f.eks. defekt gyllepumpe og begyndende overfyldning af mixertanken som følge heraf, er der indlagt en alarm i styringen, som aktiveres, når gyllestanden overstiger et fastlagt højt niveau i mixertanken.

Idet overpumpningssystemerne er automatiserede, og ikke nødvendigvis foregår under konstant opsyn, vurderer Holstebro Kommune, at der skal stilles vilkår om, at der monteres JH-gyllestop på de gyllebeholdere hvortil mixertanken overpumper gylle.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

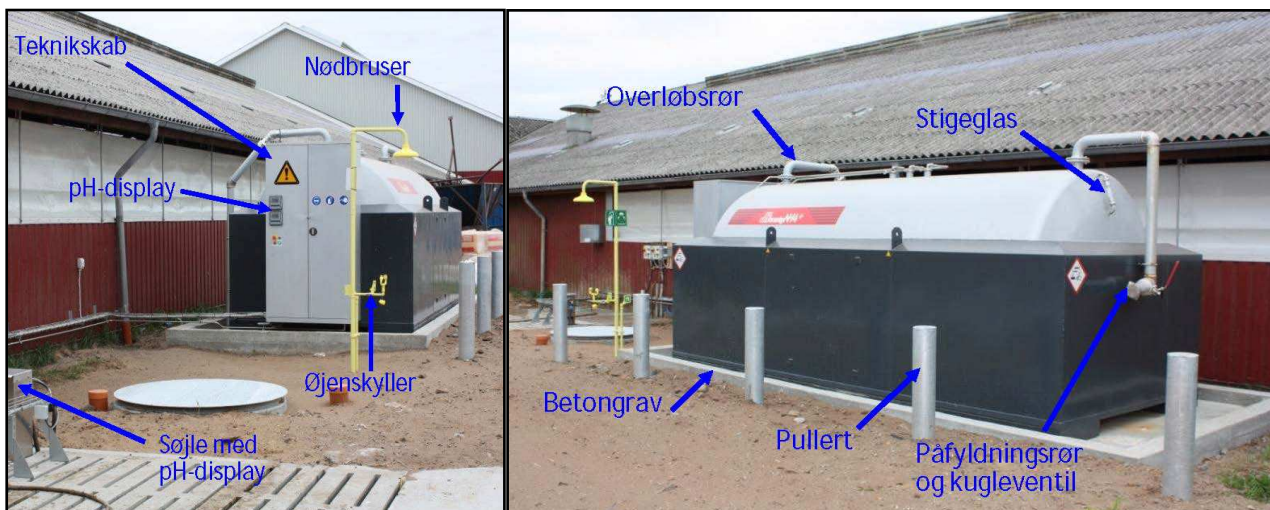
Opbevaring af svovlsyre

Syretanken har et rumfang på 22 m³, og er omgivet af et yderskrog, der er således tale om en dobbeltskrogede tank. I tilfælde af korrosion eller utætheder i bunden af tanken hindrer yderskroget og den faste støbte betongrav, der har afløb til gyllekanalerne, udslip af svovlsyre til omgivelserne. Et skueglas fastmonteret nederst på dobbelttanken muliggør kontrol af syreudslip fra indertanken til yderskroget, se figur 2. I tilfælde af korrosion/utætheder i den øverste del af tanken, sikrer betongraven, at der ikke sker udslip til omgivelserne. I forhold til at forhindre, at der sker fugtindtrængning til syretanken med korrosion til følge, er overløbsrøret forsynet med en kontraventil. For at forhindre fugtig luft fra evt. utætheder i kompressor i at trænge ind i syretanken, er der ligeledes monteret en kontraventil på rørføringen mellem kompressoren og syretanken. For at forhindre påkørsel af syretank faststøbes der efter behov pullerter omkring tanken. Placeringen og afstanden mellem pullerterne tilpasses den aktuelle placering af tanken.

Figur 2. Skueglas monteret på syretankens dobbeltskrog

For at forhindre overfyldning af syretanken er der fastmonteret et stieglas på tanken til visuel kontrol af påfyldt syremængde. I tilfælde af overfyldning af tanken, vil svovlsyren strømme ud af overløbsrøret og ned i en betongrav, hvori den dobbeltskrogede tank er placeret. Betongraven har en 10 cm kant og afløb til gyllekanaler, der sikrer, at evt. spild opsamles. I forbindelse med påfyldning af syretanken forhindrer en kontraventil placeret i rørføringen mellem syretanken og mixertanken, at ikke-doseret svovlsyre presses ud i gylen. Ventilen lukker for gennemstrømning ved for stort flow i røret. I tilfælde af brud på rørføring ved påfyldning af syretanken med personskaade til følge er der installeret rindende vand i form af overbrusningsanlæg samt øjenskyller på stedet, jvf. figur 3.

Figur 3. Opbygning og placering af syretank, betongrav, pullerter, påfyldningsrør, stieglas, overløbsrør, teknikskab, nødbruser etc.

Processer forbundet med JH-Forsuring NH4+

Driften af anlægget indebærer en række processer, hvoraf nogle er manuelle og andre er automatiserede. I skema 2 er listet en oversigt over processerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 4. Manuelle og automatiske processer i forbindelse med JH-Forsuring NH4+

Manuelle	Automatiske vha. pc/styreskab																				
<ul style="list-style-type: none"> Tilslutningen af påfyldningsvognen til syretanken foregår manuelt herunder aktivering og deaktivering af overpumpning af koncentreret svovlsyre fra påfyldningsvognen til syretanken. Ved fyldt lagertank skal JH-gyllestop manuelt flyttes til en anden lagertank med ledig kapacitet, før gylle igen kan pumpes fra stald til lager. Gyllepumpning fra mixertank til lagertank er ved normal drift styret fuldautomatisk. Vha. en knap på teknikskabet er det muligt at foretage manuel overpumpning til lagertanken. I styreskabet er det tilmed muligt manuelt at indtaste et fastlagt antal minutter, hvor pumpen skal overpumpe gylle fra mixertanken til lagertanken. Omrøring i mixertank er ved normal drift styret fuldautomatisk. Vha. knap på teknikskabet er det i tilfælde af driftsforstyrrelser muligt at foretage omrøring. Ved tryk på knap på teknikskab datalogges den aktuelle pH-værdi automatisk. Desuden udsendes en SMS/e-mail med pH-værdien til nøglepersoner. Ved at sende en kode via SMS/e-mail til en server, modtages efterfølgende en SMS/e-mail indeholdende den aktuelle driftsstatus. 	<ul style="list-style-type: none"> Vask af pH-elektroder Åbning og lukning af ventiler Aktivering og deaktivering af pumper og omrører. Dosering af koncentreret svovlsyre Indblæsning af tør luft i syretank ifm. dosering af syre. Måling pH før og efter forsuring Beregning af næste syremængdetilsætning ud fra målt pH-værdi efter forsuring. Overpumpning af homogen forsuret gylle til lagertank med ledig kapacitet. Datalogning af målte pH-værdier og alarmer på en server. Alle data lagres som dokumentation for korrekt drift. Kunder og kommuner har adgang til dataene. Udsendelse af SMS/e-mails til nøglepersoner ved alarm. De i angivne alarmtyper vil blive udsendt til de relevante personer pr. mail/SMS: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Alarm nr. og alarmtekst</th> <th>Betydning</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. [Tidspunkt] pH-værdi High</td> <td>Målt pH-værdi overstiger tilladelig øvre pH-værdi f.eks. 5,8</td> </tr> <tr> <td>2. [Tidspunkt] pH-værdi Low</td> <td>Målt pH-værdi er mindre end tilladelig nedre pH-værdi f.eks. 4,9</td> </tr> <tr> <td>3. [Tidspunkt] For-el. lagertank fuld</td> <td>Gylleniveau i mixertank eller lagertank er større end tilladelig værdi. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.</td> </tr> <tr> <td>4. [Tidspunkt] Mixer fejl</td> <td>Fejlmelding på omrøreren. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.</td> </tr> <tr> <td>5. [Tidspunkt] Kompressor fejl</td> <td>Fejlmelding på kompressoren. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.</td> </tr> <tr> <td>6. [Tidspunkt] Lav syrestand i tank</td> <td>Lavt syreniveau i syretank. Syretank skal snart påfyldes.</td> </tr> <tr> <td>7. [pH-værdi] start [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]</td> <td>Visning af pH-værdi (snit) inden start af forsuringprocessen og pH-værdi (snit) på det aktuelle fejlmeldingstidspunkt samt pH-differencen mellem de to elektrodemålinger</td> </tr> <tr> <td>8. [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]</td> <td>Visning af pH-værdi (snit) efter afslutning af forsuringprocessen eller pH-differencen mellem de to elektrodemålinger</td> </tr> <tr> <td>9. [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]</td> <td>Visning af aktuel pH-værdi. Logningen er udløst af tryk på knap på teknikskab.</td> </tr> </tbody> </table>	Alarm nr. og alarmtekst	Betydning	1. [Tidspunkt] pH-værdi High	Målt pH-værdi overstiger tilladelig øvre pH-værdi f.eks. 5,8	2. [Tidspunkt] pH-værdi Low	Målt pH-værdi er mindre end tilladelig nedre pH-værdi f.eks. 4,9	3. [Tidspunkt] For-el. lagertank fuld	Gylleniveau i mixertank eller lagertank er større end tilladelig værdi. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.	4. [Tidspunkt] Mixer fejl	Fejlmelding på omrøreren. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.	5. [Tidspunkt] Kompressor fejl	Fejlmelding på kompressoren. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.	6. [Tidspunkt] Lav syrestand i tank	Lavt syreniveau i syretank. Syretank skal snart påfyldes.	7. [pH-værdi] start [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]	Visning af pH-værdi (snit) inden start af forsuringprocessen og pH-værdi (snit) på det aktuelle fejlmeldingstidspunkt samt pH-differencen mellem de to elektrodemålinger	8. [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]	Visning af pH-værdi (snit) efter afslutning af forsuringprocessen eller pH-differencen mellem de to elektrodemålinger	9. [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]	Visning af aktuel pH-værdi. Logningen er udløst af tryk på knap på teknikskab.
Alarm nr. og alarmtekst	Betydning																				
1. [Tidspunkt] pH-værdi High	Målt pH-værdi overstiger tilladelig øvre pH-værdi f.eks. 5,8																				
2. [Tidspunkt] pH-værdi Low	Målt pH-værdi er mindre end tilladelig nedre pH-værdi f.eks. 4,9																				
3. [Tidspunkt] For-el. lagertank fuld	Gylleniveau i mixertank eller lagertank er større end tilladelig værdi. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.																				
4. [Tidspunkt] Mixer fejl	Fejlmelding på omrøreren. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.																				
5. [Tidspunkt] Kompressor fejl	Fejlmelding på kompressoren. Driftsstop indtil udbedring er foretaget.																				
6. [Tidspunkt] Lav syrestand i tank	Lavt syreniveau i syretank. Syretank skal snart påfyldes.																				
7. [pH-værdi] start [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]	Visning af pH-værdi (snit) inden start af forsuringprocessen og pH-værdi (snit) på det aktuelle fejlmeldingstidspunkt samt pH-differencen mellem de to elektrodemålinger																				
8. [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]	Visning af pH-værdi (snit) efter afslutning af forsuringprocessen eller pH-differencen mellem de to elektrodemålinger																				
9. [Tidspunkt] [pH-værdi] Sensorfejl DifEE [pH-værdielektrode1] [pH-værdielektrode2]	Visning af aktuel pH-værdi. Logningen er udløst af tryk på knap på teknikskab.																				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Staldene er indrettet med spalter og/eller dybstrøelse. Det forventes at kostalden fra 1999 har en levetid på ca. 30 år.

Ansøgers valg og fravalg af BAT er beskrevet nedenfor i skema 5.

Skema 5. Ansøgers valg og fravalg af BAT.

Staldnavn	
Kostald (eksisterende)	<p>Den eksisterende kostald er indrettet som sengestald med spalter og ringkanal. For at leve op til BAT niveauet på ejendommen er der etableret et JH gylleforsøringsanlæg. Effekten er sat til 50 %, der er ikke medregnet effekt i lageret. JH forsuring til kvæg pr. 1. jan 2013 er blevet optaget midlertidigt på Teknologilisten med 50 % effekt. Derudover er der en spalteskraber i stalden, der ikke er medregnet effekt af spalteskraberen i miljøgodkendelsen.</p> <p>Installation af spalteskrabere forventes at kunne reducere ammoniakfordampningen med 25 %. Dette tiltag er valgt i den eksisterende stald. I det omfang der er behov for det af hensyn til dyrenes klovsundhed vil der blive skrabet oven på spalterne i kostalden. Skrabere er ikke brugt som et virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen.</p> <p>Reduktion af råprotein i fodrationen. Potentialet oplyses at være op til 15 % i ammoniakfordampningen. Det er valgt ikke at reducere råproteinniveauet.</p> <p>Anlæg til filtrering af ventilationsluften passer dårligt i stalde med naturlig ventilation. Der er ikke lavet undersøgelser over muligheden.</p> <p>Gyllekøling. Der er ikke dokumenteret teknologi til køling af kvæggylle.</p>
Ungdyrstald (eksisterende)	<p>Staldsystemet er dybstrøelse samt spaltegulvbokse.</p> <p>Anlæg til filtrering af ventilationsluften passer dårligt i stalde med naturlig ventilation. Der er ikke lavet undersøgelser over muligheden.</p> <p>Gyllekøling. Der er ikke dokumenteret teknologi til køling af kvæggylle.</p> <p>Dybstrøelsesstald. Jf. teknologiblade for kvæghold uden gyllesystem, er det BAT at have 100 % direkte udkørsel af dybstrøelse ved opdræt over 6 mdr. For denne stald er der tale om opdræt under 6 mdr. Holstebro Kommune vurderer, at den overordnede staldtype – dybstrøelse – principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, så dybstrøelsesmåten og strøelsen altid er tør i overfladen, og ammoniakemissionen derved er lavest mulig. Der stilles vilkår til sikring heraf.</p>
Ombygget kvie/goldkostald (ny)	<p>Stalden betragtes som et nyt staldanlæg i forhold til BAT emissionsgrænseværdier og det generelle ammoniakreduktionskrav.</p> <p>Stalden er en dybstrøelsesstald. BAT for ungdyr og drægtige køer i dybstrøelses-systemer er 100 % dybstrøelse jf. husdyrhelpdesk svar pr. 31.09.2001.</p> <p>Reduktion af råprotein i fodrationen. Potentialet oplyses at være op til 15 % i ammoniakfordampningen. Det er valgt ikke at reducere råproteinniveauet.</p> <p>Anlæg til filtrering af ventilationsluften passer dårligt i stalde med naturlig ventilation. Der er ikke lavet undersøgelser over muligheden.</p> <p>For dybstrøelsesafsnittet vurderer Holstebro Kommune, at dette principielt godt</p>

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Staldnavn	
	kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, så dybstrøelsesmåten og strøelsen altid er tør i overfladen, og ammoniakemissionen derved er lavest mulig. Jf. teknologiblad for kvæghold uden gyllesystem, er det BAT at have 100 % direkte udkørsel af dybstrøelse ved opdræt over 6 mdr. For kvierne fra 13-22 måneder skal 46 være på græs i 2 måneder om året og 34 kvier skal være på græs 3 måneder om året, hvilket svarer til at gødning fra 8,53 DE afsættes på udspretningsarealet. For dyr der er udegående mere end 6 mdr. om året er der ikke BAT krav om 100 % direkte udbringning. I ansøgningsystemet er der indtastet 65 % direkte udbringning som er normalt.
Gyllebeholder	Da BAT emissionsgrænsen overholdes er det ikke valgt at overdække gyllebeholderen.

Samlet vurdering af staldanlæggene

Samlet vurderes det, at staldsystemerne i eksisterende og nye stalde opfylder kravet om ammoniakudledning svarende til BAT (se også senere afsnit om ammoniak). Der stilles vilkår om brug af gylleforsuring, samt vedligehold og drift af forsøringsanlægget for at sikre ovenstående.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Overordnet vurderer Natur og Miljø, at en landmand gennem god landmandspraksis, via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm., anvender BAT mht. husdyrbrugets indretning og drift. Såfremt der på et senere tidspunkt ønskes ændringer i husdyrbrugets indretning og/eller drift, herunder byggeri af nye staldanlæg, skal dette vurderes iht. BAT.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT er benyttet til at beregne husdyrbrugets samlede emissionsgrænseværdi, jf. skema 6.

Skema 6. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget

Dyretype	antal dyr	korrektion	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, forsuring, eksisterende stald	190	1	9,8 kg N/dyr	1.862 kg N
Malkekøer, dybstrøelse, ny stald	29	1	8,89 kg N/dyr	257,81 kg N
Kvier (22-25 mdr.), dybstrøelse, ny stald	15	1,23*	3,49 kg N/dyr	64,60 kg N
Kvier (13-22 mdr.), spalter, eksisterende stald	46	1,03**	5,36 kg N/dyr	212,28 kg N
Kvier (8,5-13 mdr.), spalter, eksisterende stald	40	0,81***	5,36 kg N/dyr	172,77 kg N
Kvier (6-8,5 mdr.), spalter, eksisterende stald	20	0,69****	5,36 kg N/dyr	73,78 kg N
Kvier (13-22 mdr.), spalter/ dybstrøelse, eksisterende stald	34	1,03**	3,49 kg N/dyr	91,90 kg N
Kvier (22-25 mdr.), dybstrøelse, eksisterende stald	15	1,23**	3,15 kg N/dyr	58,31 kg N
Småkalve, dybstrøelse, eksisterende stald	55	1	-	103,83 kg N

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tyrekalve (40-55 kg), dybstrøelse, eksisterende stald	112	1	-	7,73 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				2.905 kg N

Forudsætninger for ovenstående beregninger

*Kvierne opstaldes på ejendommen fra 22-25 mdr. og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor: $((22+25) \times 0,0729 + 1,93) / 4,34 = 1,23$

**Kvierne opstaldes på ejendommen fra 13-22 mdr. og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor: $((13+22) \times 0,0729 + 1,93) / 4,34 = 1,03$

***Kvierne opstaldes på ejendommen fra 8,5-13 mdr. og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor: $((8,5+13) \times 0,0729 + 1,93) / 4,34 = 0,81$

****Kvierne opstaldes på ejendommen fra 6-8,5 mdr. og emissionsgrænseværdierne er derfor korrigeret med følgende faktor: $((6+8,5) \times 0,0729 + 1,93) / 4,34 = 0,69$

Af ovenstående skema fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

For de 15 kvier (22-25 mdr.) samt 29 goldkøer, der opstaldes i den ombyggede kvie/goldkostald på dybstrøelse følges Miljøstyrelsen vurdering, at det er BAT for nye anlægsdele, at vælge et staldsystem, hvor anvendelsen af dybstrøelse er begrænset til lejearealet, så en del af husdyrgødningen kan håndteres som gylle. Miljøstyrelsen har således fastlagt emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT i både nye og eksisterende anlægsdele, for den andel af husdyrgødningen, der er dybstrøelse (10,04 kg N/dyr). Den samlede emissionsgrænseværdi for et nyt anlæg med håndtering af både dybstrøelse og gylle kan herefter beregnes ved at anvende emissionsgrænseværdierne for den del af husdyrgødningen, der er dybstrøelse, samt de hidtil fastlagte emissionsgrænseværdier for nye anlæg med rene gyllesystemer fra 250 - 750 DE, for den del af husdyrgødningen der er gylle, baseret på følgende formler:

Malkekøer, tung race (60 % dybstrøelse, 40 % gylle): $0,6 * \text{BAT dybstrøelse (10,04 kg N/dyr)} + 0,4 * \text{BAT gylle (7,31 - (((7,31-6,3)/(750-250)) * (\text{antal DE i malkekøer (322,12 DE)} - 250))} = 8,89 \text{ kg N/dyr.}$

Opdræt over 6 mdr., tung race (60 % dybstrøelse, 40 % gylle): $0,6 * \text{BAT dybstrøelse (3,15 kg N/dyr)} + 0,4 * \text{BAT gylle (3,99 kg N/dyr)} = 3,49 \text{ kg N/dyr.}$

Den ansøgte totale udledning er 2.428 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau som er 2.905 kg N. Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Foder

Efter ændringen forventes bedriftens årlige forbrug af foderstoffer til køer og opdræt at falde med ca. 25 %. Forbruget bliver på ca. 240 tons kraftfoder, ca. 300 tons rapskager/soja, ca. 5925 m³ ensilage og ca. 6 sække mineraler. Kraftfoder opbevares i en silo vest for kostalden. Rapskager, soja, grovfoder opbevares i bygning 8. Foderet blandes i en mobil foderblander. Ensilage opbevares i de udendørs plansiloer. Korn opbevares i de to siloer nord for bygning 6. Foderet blandes i en mobil foderblander, som stilles på vaske-/møddingspladsen mellem bygning 7, 8 og 10. Det vurderes, at støjgener og eventuelle støvgener fra foderblanderen ikke er til væsentlig gene for de omkringboende, ved placering imellem bygningerne, men hvis det på et senere tidspunkt viser sig at være tilfældet, har ansøger oplyst at foderblanderen uden problemer kan anvendes indendørs i stedet.

På bedriften er der en stor egenproduktion af foder, men der suppleres som angivet ovenfor med kraftfoder, rapskager osv. Foderplanen laves i samarbejde med en fodringskonsulent med henblik på at opnå den mest optimale fodring mht. mælkeproduktion, køernes sundhed, foderomkostninger, brug af færrest mulige ressourcer og størst mulig selvforsyning med foder. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

De ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler betegnes i ansøgningen som de bedste tilgængelige for den aktuelle bedrift.

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på Sevelvej 85.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vurdering

Den beskrevne fodring vurderes at opfylde kravet om BAT, og da fodring ikke er anvendt som virkemiddel i ansøgningen, for at kunne overholde husdyrlovens beskyttelsesniveauer, stilles ikke vilkår om foder.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

Det årlige forbrug af ensilage er i nudrift ca. 1.500.000 FE. Ensilagen består primært af græsensilage og majsensilage. I den ansøgte drift vil det årlige forbrug være ca. 1.125.000 FE, hvilket vil sige et fald på cirka 25 %. Den årlige produktion af ensilage svarer omtrent til forbruget, men der er naturlige udsving i produktionen afhængig af vejret og andre faktorer. For at sikre en ordentlig foderforsyning også i dårlige år, er der oftest en vis overgangsbeholdning på op til ca. 15 % af det årlige forbrug.

Ensilagen skal i ansøgt drift opbevares i de eksisterende udendørs plansiloer. Ansøgningen omfatter opførsel af endnu en plansilo i forbindelse med de eksisterende, og den samlede opbevaringskapacitet forventes herefter at svare til behovet. Dermed vil der sædvanligvis ikke være behov for markstakke af ensilage. Der kan dog i enkelte år opstå behov for at opbevare en mindre del af ensilagen i markstak. I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT med hensyn til opbevaring af ensilage.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstofOlietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Maskinhus	1.800	1992	Diesel

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ejendommens eneste dieselolietank er placeret i maskinhuset (se bilag 4). Det er en stål-tank fra Brande beholder- og kedel fabrik årgang 1992 med et indhold på 1.800 L. For at undgå påkørsel er tanken placeret i hjørnet af maskinhuset. Det er dog stadig muligt at komme til tanken, da den skal anvendes til tankning af bedriftens køretøjer.

Olier og kemikalier

På ejendommen opbevares olie og spildolie i egnede beholdere ved siden af dieselolie-tanken. Hvis dieseltanken eller tønderne bryder læk, flyder olien ud i maskinhuset, som har hældning ind mod midten af maskinhuset, der findes ingen afløb i maskinhuset. Til opslugning af evt. spild findes der savsmuld og sand i/ved maskinhuset.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med oplag af ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 5.

Skema 5. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	17.000 kg/år / Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning. Begrænset mængde	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Varierende	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG-kode 51.00	Glas	Container	Afhentes af autoriseret firma.
	Plast	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Max 3 stk. tromler	Afhentes af autoriseret firma.

Kvittering for afhændelse af affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Det er oplyst i ansøgningen, at brændbart affald, plastic og almindeligt husholdningsaffald afhentes af vognmandsfirmaet Ejler Chr. Knudsen A/S. Husholdningsaffald afhentes hver 14. dag, og forbrændingseget affald fra husdyrbruget samles i en 6 m³ container, som tømmeres hver 3. uge. Containeren står nord for bygning 6 (se bilag 2). Jern og metal samles og afhentes af skrothandler efter behov. Øvrigt affald håndteres i henhold til Skema 7

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

herover.

Der gøres opmærksom på, at sand og savsmuld med olierester og opsamlet olie, skal bortskaffes som farligt affald, ligesom spildolie. Spildolie eller filtre afleveres til godkendt modtager.

Medicinrester på ejendommen samles på kontoret, i ansøgt drift laves en aftale med vognmand Marius Pedersen ang. afhentning. Kemikalier opbevares forsvarligt i køleskabe/frysere i maskinhuset. Tomme skyllede dunke samles i containeren, medmindre andet er anført på etiketten.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen.

Der gøres opmærksom på, at ejendommens affaldshåndtering, dvs. sortering, opbevaring og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med Holstebro Kommunes regulativ for erhvervsaffald. Derudover er det kun tilladt at bortskaffe farligt affald (spildolie, oliefiltre, akkumulatører mv.) til godkendt modtager. Kommunens affaldsregulativ kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside (www.holstebro.dk). De godkendte modtagere kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside under www.affaldsregister.mst.dk. Her vælges først "Affaldsfraktion", "Land" og "Region" og vælg derefter "Indsamlervirksomhed" og tryk søg. Herefter vil listen med godkendte modtagere fremgå."

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede, mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er det BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Døde dyr

Animalsk affald opbevares overdækket på nordsiden af udhusene, jvf. bilag 4, indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA).

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Kemikalier opbevares forsvarligt i køleskabe/frysere i maskinhuset. Tomme skyllede dunke samles i containeren medmindre andet er anført på etiketten. Medicin opbevares i den eksisterende kostald.

Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjte-tanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller på det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevand, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholderne er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

190 malkekøer er opstaldet med sengebåse med spalter. Gødningen fra malkekøerne håndteres næsten udelukkende som gylle. 29 goldkøer opstaldes på dybstrøelse. Gødning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Størsteparten af kvierne (6-22 mdr.) er opstaldet i sengebåse med spalter. I ca. 5 måneder i sommerhalvåret går kvierne (17-23 mdr.) på græs inden for harmoniarealet. Der er ca. 46 kvier på græs i 2 mdr. og 34 kvier på græs i 3 mdr. af gangen. En mindre del af kvierne (13-22 mdr.) er opstaldet på dybstrøelse, lang ædeplads med spalter. Kvierne (22-25 mdr.) er opstaldet med dybstrøelse i hele arealet.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af den producerede mængde gylle, bliver der efter ændringen opsamlet ca. 5.355 m³ gylle samt 1.154 m³ regnvand og vaskevand, svarende til en opsamlet mængde på 6.509 m³.

I nedenstående Skema 6 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 6. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1991	2004	1.440	1.440
Gyllebeholder II	1999	2009	1.840	1.840
Lejet beholder, Nr. Sahlvej 6*	1999	2009	2.000	2.000
Samlet opbevaringskapacitet:			5.280	5.280

*Adresse for lejet gyllebeholder.

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 9,7 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Hvis dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. Efter ibrugtagning af forsøringsanlægget skal der rettes ekstra opmærksomhed på flydelagene, da forsuret gylle kan give problemer med at danne naturligt flydelag. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Gyllepumper

Generelt skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Små - og tyrekalve, goldkøer og en stor del af kvierne går på dybstrøelse, i alt ca. 86 DE, svarende til ca. 930 tons dybstrøelse.

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

I nudrift er det oplyst, at der produceres 247 ton dybstrøelse, hvilket svarer til ca. 420 m³ dybstrøelse. Møddingspladsen kan rumme ca. 250 m³, og tømmes forår og efterår. Der er ikke aftaler om opbevaring af fast gødning eller dybstrøelse hos tredjemand, og der opbevares ikke fast gødning eller dybstrøelse fra tredjemand på ejendommen. I ansøgt drift produceres dybstrøelse svarende til ca. 930 m³.

Af ansøgningen fremgår det at, boksene med dybstrøelse bliver muget ud hver 2. – 3. uge. Derefter opbevares dybstrøelsen på møddingspladsen indtil udbringning. Dybstrøelsen køres ud af maskinstationen. Ved udmugning i foråret udbringes dybstrøelsen direkte fra stald til mark, hvor den spredes og nedpløjes. Ved udmugning på øvrige tidspunkter bliver gødningen lagt på møddingspladsen. Øget andel af direkte nedpløjning af dybstrøelse er ikke valgt som et virkemiddel til nedsættelse af ammoniakfordampningen i ansøgningen, og standardforudsætningen, som er angivet i den elektroniske ansøgning, er at 65 % af dybstrøelsen køres direkte ud på marken. Ansøger har ønsket at have mulighed for lejlighedsvis oplægning af markstakke af komposteret dybstrøelse, med et tørstofindhold over 30 %. Det vurderes ikke at medføre væsentlige gener eller miljøpåvirkninger, at der lejlighedsvist opbevares markstakke af kompost, såfremt disse overholder gældende regler og vilkår. Der stilles vilkår om placering m.v. af markstakke.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Det er fra 1. august 2012 et generelt krav, at kompostmarkstakke højst må oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Den ansvarlige for landbrugsdriften (driftsherren) skal derfor årligt føre optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

Det vurderes, at opbevaringen har dybstrøelse/fast gødning opfylder krav om BAT samt øvrig lovgivning, og der stilles ikke yderligere vilkår til opbevaringen.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.428 kg N/år, hvilket er en meremission på – 914 kg N/år i forhold til nudrift og en meremission på -8 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 7. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	(2008-beregning) N-emission ved udvidelse i 2009 (krav 15 % reduktion)	N-emission Ansøgt drift ift. Seneste meddelte miljøgodkendelse 02-12-2009	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
	SKEMA ID 3456	SKEMA ID 47335	SKEMA ID 59011
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	41 kg N / år	1.236 kg N / år	843 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.963 kg N / år	354 kg N / år	746 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	452 kg N / år	452 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	315 kg N / år	293 kg N / år	293 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	368 kg N / år	94 kg N / år	94 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15/25 % reduktion	2.688 kg N / år	2.428 kg N / år	2.428 kg N / år
Meremission	472 kg N / år	- 914 kg N / år	-8 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 30 %

Krav om 30 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er de valgte BAT tiltag, jf. Skema 3 og skema 6. Det vurderes på denne baggrund, at husdyrlovens generelle reduktionskrav for ammoniak er overholdt.

Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen på udvidelsen/ændringen i forhold til det tidssvarende staldsystem (referencestaldsystemet). Kravet er opfyldt jf. IT-ansøgningen. Der reduceres med 936 kg N/år udover det der er nødvendigt for at opfylde kravet, jf. skema id 47335.

I denne sag er kravet til ammoniakreduktion dog 15 % for den første udvidelse (udvidelse i 2009) og 30 % for den næste udvidelse (dette tillæg). Ved indsendelse af ansøgning nr. 47335 fremgår at de 30 % er overholdt ved denne udvidelse (- 909 kg N/år), således at der reduceres med 909 kg N/år mere end kravet. Kravet om 15 % ved den første udvidelse (til gældende miljøgodkendelse) var overholdt, merbelastningen var beregnet til 472 kg N/ år (skema 3456) og den samlede ammoniakudledning 2.688 kg N/år (jf. tidligere miljøgodkendelse af 2009, skema id 3456).

Ansøgning skema id 47335 er indsendt 2012. Normerne er ændret, hvorfor det har været nødvendigt at lave en scenarieberegning (skema id 59011) af den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007. Tallene i Skema 7 er medtaget for at vise ammoniakemis-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Afstanden til det nærmeste Natura 2000 område er ca. 1,7 kilometer til EF-Habitatområde nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø, og lidt længere til EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Flyndersø og Skallesø.

De nærmest liggende naturområder, som er følsomme overfor atmosfærisk kvælstof, er nogle næringsfattige engområder ved sydenden af Flyndersø samt et surt overdrev ved Hellesø. Tålegrænsen er her hhv. 15 – 25 og 10 - 20 kg N/ha/år med en baggrundsbelastning i størrelsesordenen 15 kg N/ha/år.

På baggrund af en afstand på ca. 2 kilometer til disse to lokaliteter og en samlet kvælstofemission på 2.471 kg N/år ventes kravene for kategori 2 natur at være overholdt, og der ventes ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt på lokaliteterne.

Samlet vurdering i forhold til kategori 1 natur

Holstebro Kommune vurderer samlet, at ammoniak emissionen fra husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000 område N 41 væsentligt negativt.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

I en afstand af ca. 1.800 meter nord for ejendommen er registreret et ca. 3,7 ha stort overdrevsareal, som dermed er omfattet af reglerne for kategori 2 natur. Overdrevet er C-målsat i den kommunale naturplan, og der vides meget lidt om naturkvaliteten.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,0 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt med god margin. Der ventes ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt på lokaliteten.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen er registreret to moseområder samt nogle mindre egekrat, som kan være omfattet af reglerne for kategori 3 natur. Det vides dog ikke i hvor høj grad der er tale om kvælstoffølsom natur.

Holstebro Kommune vurderer, at reglerne for kategori 3 natur vil være overholdt med god margin.

Samlet vurdering

Da afskæringskriteriet for væsentlig påvirkning af kategori 3 natur er 1 kg N/ha/år vurderes ammoniakemissionen ikke at være væsentlig negativ for de pågældende områder og der stilles ikke skærpede vilkår på baggrund af § 3-områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

Enkelte af udbringningsarealerne ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

[http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Hvordan beskytter vi naturen/Fastsættelse af regler/Anmeldeordning Natura 2000/](http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Hvordan_beskytter_vi_naturen/Fastsaettelse_af_regler/Anmeldeordning_Natura_2000/)

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100m² gælder krav om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	283 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	193 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	88 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Samlet bebyggelse ligger omtrent 2 km væk. Nærmeste enkelt bolig i landzone uden landbrugspligt er Vesterled 48, som ligger i en afstand af ca. 212 meter fra husdyrbrugets staldbygninger, og byzonen ligger i en afstand af ca. 751 meter.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

TransportTransport til og fra husdyrbruget

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af mælk, kreaturer, affald m.m. sker ad Sevelvej. Fra Sevelvej køres der mod vest mod Vinderup og øst mod Sevel/Holstebro. Til arealerne mod nord køres der ad Hailkjærvej. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Udbringning af gylle sker om foråret og lidt i løbet af sommeren. I løbet af efteråret og vinteren flyttes gyllen ved behov fra Sevelvej til gylletanken ved Lars Serup, dette bevirker at arbejdsbyrden og transporterne fordeles over året. Udkørsel af dybstrøelse sker primært om foråret. Transporter af grovfoder falder til ca. 300 stk.

Færdsel på offentlig vej

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 8. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		% ændring
	nudrift	ansøgt	
Indkøbte foderstoffer	36	36	0
Olie	18	17	-6
Døde dyr	50	40-50	-20-0
Husdyr til/fra husdyrbruget	34	34	0
Mælk	183	183	0
Flydende husdyrgødning	611	433	-29
Dybstrøelse	17	62	264
Grovfoder / ensilage	400	300	-25
Handelsgødning og kemikalier	3-4	3-4	0
Andre (erhvervsaffald)	52	52	0
Antal transporter i alt	1405	1171	-17

Samlet vurdering

Det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende, ved overholdelse af gældende lovgivning og det stillede vilkår, samt at kravet om BAT overholdes.

Nedskrivningen i DE er på cirka 23 %. Det samlede antal transporter falder med 17 %, men antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente. Det samlede antal af tunge transporter er beregnet til ca. 1.171 stk., en del af transporterne berører ikke naboer i væsentlig grad, da der er tale om transport af foder fra marken til anlægget og transport af husdyrgødning fra ejendommen til markerne.

Ansøger har etableret en ny udkørsel fra ejendommen til Hailkjærvej. Den nye vej aflaster Sevelvej for en del af transporterne og man vil undgå skulle køre ud med tunge læs, hvor bilernes fart kan være høj på trods af at oversigtsforholdene ikke er optimale. Det vurderes, at den nye vej ikke er til gene for naboer, da afstanden til nærmeste nabo fra overkørslen er 210 m se Bilag 12.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Beboere på bl.a. Sevelvej, Hailkjærvej og tilstødende veje, som anvendes til transport, vil således opleve et fald i antal transporter til og fra husdyrbruget. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke ligger udover, hvad der normalt forekommer på et husdyrbrug af denne type, forventes transporterne ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Ejendommens støjkilder er hovedsageligt fuldfoderblanderens, malkeanlægget, kompressor, gyllepumper, samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ensilering, forårs- og efterårsarbejde i marken), der går udover dagtimerne. Ansøger oplyser at traktoren vedligeholdes, herunder lydpotte, så den ikke støjer unødigt.

Korn blæses ind i en gastæt silo 1 gang årligt ved høst. Dette varer i 2-3 dage (ikke om natten). Kraftfoder blæses ind i fodersiloen ca. hver 14. dag. Indkøbt foder tippes af i ladden, hvilket støjer relativt mindre end indblæsning i fodersilo. Fuldfoderblanderens benyttes udendørs på vaske-/møddingspladsen, og kan fremover anvendes indendørs, hvis det viser sig at være en kilde til støjgener for de omkringboende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Malkeanlægget benyttes to gange dagligt. Malkemaskinens kompressor er placeret inden-dørs. Begge stalde har naturlig ventilation, og der er således ingen støj fra ventilationsanlæg, med undtagelse af ventilator i malkestalden.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne.

Husdyrbrugets nærmeste naboer er Vesterled 48, Sevelvej 84 og Hailkjærvej 1. Støj fra husdyrbruget forventes ikke at være eller blive til væsentlig gene for de omkringboende, eftersom de lovpligtige afstandskrav er overholdt, og støjkilderne fra husdyrbruget ikke ligger udover, hvad der må forventes for et husdyrbrug af denne type.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved nedskrivningen af dyreholdet vil foderforbruget falde men antallet af transporter forbliver det samme, det forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer dermed ikke øges. Støvgener vurderes dog primært at forekomme lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Den væsentligste støvkilde vurderes at opstå ved kørsel på grusvej til og fra ejendommen. Da der sker et fald i antallet af transporter, må det forventes, at støvgener herfra mindskes. Da der endvidere ikke ligger andre ejendomme langs tilkørselsvejene til Sevelvej og Hailkjærvej, vurderes eventuelle støvgener ikke at være af væsentlig betydning for omkringboende under normale forhold. I tørre perioder med kraftig vind vil naboer og trafikanter måske kunne opleve støvgener, men det vil være af en begrænset karakter, og kan reduceres ved hensynsfuld kørsel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

I staldene benyttes hovedsageligt naturligt lys i dagstimerne, fra ovenlysplader og åbne sider. Det er oplyst, at der er natbelysning i eksisterende kostald, hvilket er energibesparende og reducerer eventuelle lysgener for omkringboende og forbipasserende, sammenlignet med almindeligt lys. I de resterende bygninger installeres lyssensorer, der automatisk tænder det elektriske lys efter behov.

Der er to udendørs lamper (lysstofrør) for enden af den eksisterende kostald og en lampe i gårdspladsen. Såfremt denne belysning er relativt svag, vurderes det ikke at blive til gene for naboer eller trafikanter.

Ejendommen er i øvrigt delvist afskærmet mod vest og sydøst af levende læhegn, træer m.v.

Der stilles vilkår om, at kraftige udendørs lyskilder, som er placeret, så de er synlige for omkringboende og forbipasserende, skal have bevægelsessensor eller tilsvarende anordning, så de ikke er tændt, når de ikke benyttes.

Ved det stillede vilkår og på baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende og forbipasserende.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Overfladenedsivning og/eller afløb til dræn
Restvand fra møddingsplads og vaskoplads	Ledes til gyllebeholder via opsamlingstank
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes gennem septiktank og føres via dræn mod øst
Restvand fra vaske af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Vaskeplads

Der er stillet vilkår om, at møddingspladsen skal anvendes som vaskeplads for sprøjter og maskiner, og at påfyldning af sprøjte med sprøjtemidler skal ske på denne plads, idet der er stor risiko for punktkildeforurening i forbindelse hermed. Desuden er der stillet vilkår om, at fodervogne og foderrekvisitter skal rengøres på en plads, hvor restvandet opsamles, således at restvandet ikke giver anledning til punktkildeforurening.

Overfladevand i øvrigt

Der er tagrender på den eksisterende kostald. I nudrift føres regnvandet fra den eksisterende kostald mod sydenden af bygningen, for derefter at bliver ført via dræn mod nord. Der er desuden tagrender på bygningerne ved møddingspladsen, som ledes til dræn mod øst.

Fra de resterende bygninger ledes regnvandet væk ved overfladenedsivning.

Det er oplyst, at en del af overfaldevandet fra befæstede arealer løber via dræn til vandløb. Der må derfor ikke ske oplag af gødningsstoffer, bekæmpelsesmidler, foderstoffer m.v. på befæstede arealer, hvor der med evt. regnvand kan tilføres rørledninger/markdræn med videre udløb i grøfter og vandløb, jf. miljøbeskyttelsesloven.

Sprinkleranlæg til udspreddning af overfladevand fra ensilagepladser

Der etableres sprinkler anlæg til udsprinkling af spildevand fra plansiloer, forplads og udenomsarealer. Der laves en brønd på ca. 26,5 m³ til opsamling af vandet, som sprinkles ud som beskrevet i et tidligere afsnit.

Skadedyr

Rotter

På ejendommen forebygges forekomsten af rotter, idet ansøger har en aftale med firmaet Kiltin, der har opsat rottekasser på ejendommen. Opbevaring af foder på ejendommen skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Det er oplyst, at bekæmpelse af fluer sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier. Fluer bekæmpes kemisk i dybstrøelsen, og hyppig udmugning mindsker problemet. Fodergang og vandtrug holdes rene.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering af olie, kemikalier og gylle er der en potentiel risiko for forurening ved spild eller udslip som følge af driftsforstyrrelser eller uheld.

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker vha. elektrisk pumpe med timer under konstant tilsyn. Udpumpning af gylle fra fortanke til gyllebeholdere sker med elektriske pumper, der betjenes manuelt i nudrift. Hvis fortanken i ansøgt drift tømmes automatisk efter behov vil der samtidig blive monteret en føler som afbryder pumpen, hvis gyllebeholderen er fuld og samtidig giver en alarm til systemet herom. Risikoen for forurening, hvis pumperne startes utilsigtet, er begrænset til det tidspunkt, hvor gyllebeholderne er helt fyldt lige før udbringning af gyllen. Der er luftindtag i toppen af overføringsrøret, og dermed sikret, at der ikke kan ske tilbage-løb. Hvis fortanken i ansøgt drift tømmes automatisk efter behov, vil der samtidig blive monteret en føler som afbryder pumpen, hvis gyllebeholderen er fuld, og samtidig giver en alarm til systemet herom.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Ansøgers beskrivelse af mulige driftsforstyrrelser eller uheld.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle.

Ved store gylleudslip vil gyllen løbe ud på markarealet øst for beholderne, eller evt. på pladsen vest for beholderne. Terrænhældningen mod øst gør, at gyllen naturligt vil strømme mod Helle Sø og Flynder Sø, som ligger omkring 2 km mod øst. Der er et system af grøfter øst for ejendommen nærmeste grøft ligger ca. 190 meter fra gyllebeholderne. Ved beholder 14 er der dog nogle flade arealer hvor opsamling vil være mulig. Ved uheld vil første tiltag være at fylde den nærmeste grøft op med jord og tilkalde en slamsuger for at få gyllen pumpet væk fra vandløbet.

Markvandingsboringen som ligger midt på gårdspladsen, er ikke umiddelbart i risiko ved gylleudslip fra gyllebeholderne, eftersom terrænet hælder den modsatte vej.

Risici i forbindelse med gylleforsøringsanlægget er reduceret ved forskellige tiltag, som tidligere er beskrevet.

Strømsviqt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er desuden risiko for strømsvigt. I ansøgt drift anskaffes en nødstrømsgenerator og de elektriske systemer forberedes til tilslutning.

Håndtering af olie

Hvor der håndteres smøre- og dieselolie er der en potentiel risiko for forurening. Dieselolietanken og tønder med spildolie er placeret på fast bund i maskinhuset (se bilag 4). Såfremt spild opstår, kan dette begrænses ved opdæmning med sand eller grus eller ved at lægge tanken ned. Olietankens placering (se bilag 4).

Håndtering af kemikalier

Hvor der håndteres kemikalier er der en potentiel risiko for forurening. Påfyldning af kemikalier sker på vaske- og påfyldningspladsen og evt. spild løber i opsamlingsstank.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det oplyst til Holstebro Kommune, at en beredskabsplan er under udarbejdelse.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip til arealerne øst for anlægget, herunder placering af drænbrønde.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen skal foreligge færdig inden den **[+ 6 mdr.]**, og den skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune, og der skal være indsendt udkast senest den [+ 5 mdr.].

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Der anvendes naturlig ventilation i hovedparten af staldene. ▪ Der er etableret natbelysning i staldene, så der bruges mindre strøm i stalden til lys om natten. ▪ Varme fra mælkekølingsanlægget genindvindes og bruges til opvarmning til stuehuset. ▪ Der opsættes lyssensorer på en del af ejendommens lyskilder, og gårdspladsens belysning er lysstyret
Vand	▪ ingen tiltag
Management	▪ ingen tiltag
Ammoniak	▪ Der er etableret et gylleforsuringsanlæg

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, se Skema 9:

Skema 9. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	220.000	220.000	0
Vand [m ³]	12.625	12.625	0
Olie [liter]	39.000	39.000	0

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til malkning, elhegn, nedkøling af mælk, markvanding, gyllepumper, ventilation i malkestald, gylleforsuringsanlæg samt belysning. I 2011 var elforbruget til gårdens drift på ca. 220.000 kWh, og det forventes at forbruget bliver på dette niveau. Forbruget af el vil variere en del mellem årene, bl.a. afhængig af det svingende behov for at anvende vandingsanlægget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Forbruget af dieselolie var på ca. 39.000 liter i 2011, det forventes at blive på samme niveau.

Udkørsel af dybstrøelse fortages af maskinstationen, snitning af græs og majs foretages også af maskinstation eller ejer selv. Resten af markarbejdet foretages af ansøger selv eller medarbejdere.

Energibesparende foranstaltninger

Der er ovenlys i kostalden og lyset kan komme ind fra siderne, hvorved dagslyset udnyttes optimalt. Natbelysning i staldene sparer på energien sammenlignet med almindelig belysning. Lyssensorer, som tænder det elektriske lys automatisk efter behov, er også energibesparende.

Det er etableret et mælkevarmegenvindingssystem (isbank) og jordvarmeanlæg til opvarmning af stuehuset.

Vandforbrug

Stalden forsynes med vand fra fælles vandværk. Der er i ansøgt ud fra normtallene et årligt forbrug af drikkevand i staldene på ca. 11.625 m³, og et årligt forbrug for vaskevand til stald og malkeanlæg på ca. 1.000 m³. Derudover må påregnes et mindre forbrug til rengøring af maskiner mv.

Ansøger vil ved vedligehold og renovering af drikkekummer mv. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.

En mindre del af markerne kan vandes fra markvandingsboringen på gårdspladsen bag ved de gamle driftsbygninger (se bilag 2). Der er tale om lerblandet sandjord, hvor vandingsbehovet typisk er relativt begrænset. Markerne vandes efter behov, og forbruget af vand til markvanding varierer derfor fra år til år.

Management

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Et forventet el-forbrug på 220.000 kWh betyder, at der gennemsnitligt forbruges 977 kWh pr. malkeko. Holstebro Kommune har i sin vurdering af husdyrbrugets energiforbrug taget udgangspunkt i notatet "Fokusområder for reduktion af energiforbrug i udvalgte husdyrproduktioner" og regnearket "Normenergiforbrug i landbruget" begge udarbejdet af EnergiMidt A/S for Miljøstyrelsen. Heraf fremgår det at der vil være et forventet energiforbrug på 804 kWh pr årsko, og således et samlet elforbrug på 180.900 kWh. Hertil kommer drift af markvanding og gylleforsuringsanlægget.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme resourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et selskab eller. lign.

Management er i bl.a. at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes til rengøring af stalde.

På et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v. I godkendelsen stilles derfor vilkår om, at ejendommens malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af en servicetekniker med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Sevelvej 85, 7830 Vinderup. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Søgårdvej 15, 7830 Vinderup (CVR: 70200317) og Hustedvej 5, 7830 Vinderup (CVR: 28491050) i Holstebro Kommune. Husdyrgødningen er sammensat, jvf. Skema 10.

Skema 10. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Sevelvej 85, 7830	Kvæggylle	29.844	4.471	320,10
Sevelvej 85, 7830	Ekstra (N,P)*	1.761	403	0,10
Sevelvej 85, 7830	Dybstrøelse	8.660	1.250	84,28
Sevelvej 85, 7830	Afsat ved afgræsning	796	110	8,35
I alt		41.061	6.234	412,83
Fraført fra husdyrbruget				
Til Søgårdvej 15, 7830	Kvæggylle	- 637	- 99	-6,50
Til Hustedvej 5, 7830	Kvæggylle	- 1.372	-213	-14,00
I alt		-2.009	-312	-20,50
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Sevelvej 85, 7830	Kvæggylle	29.596	4.561	299,70
Sevelvej 85, 7830	Dybstrøelse	8.660	1250	84,28
Sevelvej 85, 7830	Afsat ved afgræsning	796	110	8,35
I alt		39.052	5.921	392,33

*Mælkeydelsen er sat til 10.500 EKM, i ansøgningen er afkrydset at dette kun skal have effekt på antallet af DE. For at imødekomme den stigende mængde kvælstof fra et stigende antal DE, er der indtastet en ekstra mængde N og P, svarende til et næringsstof indhold i kvæggyllen på 98 kg N/DE og 15,2 kg P/DE. Hvis næringsstofindholdet i gyllen ikke reguleres op vil det, når mælkeydelsen stiger, være ganske svært at få det årlige gødningsregnskab til at passe med miljøgodkendelsen.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 10 angivne.

Gylleaftaler indgået med Hustedvej 5 og Søgårdvej 15 er omfattet af § 16 godkendelser, og behandles derfor ikke yderligere i denne miljøgodkendelse.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 183,00 ha, hvoraf 56,41 ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 11 og er beliggende i henhold til bilag 10.

Skema 11. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	5,11	
2-0	14,75	
2-1	4,35	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr.	Ha	Ejerforhold
3-0	8,23	
3-1	3,10	
4-0	6,28	
4-1	6,21	
12-0	7,81	
18-0	2,49	
18-1	3,21	
18-2	1,36	
21-0	2,70	
22-0	3,51	
23-0	2,51	
24-0	2,85	
24-1	0,98	
26-0	2,02	
30-0	10,44	
31-0	6,77	
32-0	9,21	
33-0	6,32	
34-0	4,86	
35-0	1,90	
36-0	5,79	
38-0	3,82	
I alt	126,58	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
12-1	1,10	Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup
13-0	4,51	Mogens Eriksen, Haalkjærvej 5, 7830 Vinderup
13-1	0,32	Mogens Eriksen, Haalkjærvej 5, 7830 Vinderup
13-2	1,64	Mogens Eriksen, Haalkjærvej 5, 7830 Vinderup
19-0	2,95	Niels Krogager, Hvejnkjærvej 2, 7830 Vinderup
24-0	-	Tage Mølgaard, Haalkjærvej 2, 7830 Vinderup
27-0	8,01	Lars Herup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup
28-0	8,79	Lars Herup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup
29-0	1,40	Lars Herup, Nr. Sahlvej 6, 7830 Vinderup
GA-CV	6,63	Christer Birger Møller Vestergaard, Bagvej 24, 7870 Roslev
GA1-GS	5,39	Morten og Mette Ørskov Rasmussen, Nr. Sahlvej 5, 7830 Vinderup
GA2-GS	2,72	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup
GA3-GS	1,07	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup
GA4-GS	2,27	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup
GA5-GS	2,66	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup
GA6-GS	2,11	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup
GA7-GS	4,84	Gunnar Sindensen, Nr. Sahlvej 4, 7830 Vinderup
I alt	56,41	ha forpagtede arealer
I alt	183,00	ha forpagtede og ejede arealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). Der er ansøgt om anvendelse af et harmonital på 2,3 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 174,75 ha til rådighed. Der er 183,00 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a., at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspredearealer og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune.

Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Gyllen køres fra forår til sensommer med en ca. 15 tons gyllevogn – gyllen køres primært ud i foråret. Udbringning af gylle foretages af ejer med en gyllevogn som fyldes vha. faste elpumper med timer, overpumpningen sker under opsyn. Gyllevognen kan monteres med slæbeslanger eller nedfælder.

Udbringning af gylle til græsarealer tidlig forår sker typisk ved slangeudlægning for at minimere afgrødeskaden, da temperaturen samtidig er lav, og fugtigheden typisk er høj, er ammoniakfordampningen relativ lav.

Udbringning af husdyrgødning sker i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 8. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej via Sevelvej og ad Hailkjærvej mod nord eller af Hvejnkærvej,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Hustedvej og Djeldvej til arealer beliggende mod syd. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Mark nr. 32-0, 33-0, 38-0, 38-1 og GA-CV er beliggende mindre end 200 meter fra Sevel by og er derfor omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, der fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav:

- at udarbejde mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- at anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- at nedfælde gylle på arealer uden etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- at nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- at overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- at etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredding og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helledage og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Husdyrbruget har beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende. Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab og at udbringning i øvrigt sker i overensstemmelse med gældende lovgivning.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udspreddingsarealerne mark nr. 2-0, 2-1, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 12-0, 12-1, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 26-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 38-0 og GA-CV ligger helt eller delvist indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser, udspreddingsarealerne mark nr. 32-0, 36-0 og GA-CV ligger helt eller delvist indenfor indvindingsopland til Sevel Vandværk og mark nr. GA-CV ligger delvist indenfor 300 m hygiejnezonen til indvindingsboring til Sevel Vandværk.

De resterende udspreddingsarealer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, vandindvindingsopland til vandværk og hygiejnezonen for vandværksboringer.

Alle arealer ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Der vurderes i det følgende kun på udspreddingsarealerne mark nr. 2-0, 2-1, 3-0, 3-1, 4-0, 4-1, 12-0, 12-1, 13-1, 13-2, 18-0, 18-1, 18-2, 19-0, 26-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 38-0 og GA-CV da risiko for forurening af grundvand til almen vandforsyning kan forekomme her.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Alle udbringningsarealerne ligger i områder med jordbundstypen lerblandet sandjord grov/fin (JB3/4).

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen er i ansøgningskemaet beregnet til hhv. 42 mg/l med en mer-belastning på -2 mg/l og 53 mg/l med en mer-belastning på -3 mg/l. Beregninger af udvaskning af nitrat fra rodzonen for mark nr. GA-CV, der ligger indenfor 300 meters hygienjezonen til Sevel Vandværks indvindingsboringer viser ligeledes en udvaskning på 42 mg/l med en mer-belastning på -2 mg/l.

Statens kortlægning i området er afsluttet, og heraf fremgår, at det magasin, der indvindes fra ved Sevel Vandværk, er meget godt beskyttet. Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplan for området.

I råvandsanalyser fra Sevel Vandværks boringer ses der ikke noget indhold af nitrat og kun mindre mængder af sulfat.

På baggrund af ovennævnte vurderes det, at der ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til almen vandforsyning, og at et kvalitetskrav i forhold til nitrat på 50 mg/l i drikkevandet kan opretholdes. Derfor vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen Sevelvej 85, 7830 Vinderup ikke skal sættes yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, bl.a. at arterne ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Småflagermus:	På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
Birkemus:	Arten er ikke registreret i området.
Odder:	Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
Markfirben:	Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.
Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse:	Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.
Grøn kølleguldsmed:	Forekommer så vidt vides ikke i området.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

GENERELLE BETRAGTNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der af kommunalbestyrelsen, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen⁴, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁵. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁶ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de givne oplande, hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Venø Sund er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Jvf. appendiks 2 vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse. Der kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitrat-

⁴ Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁵ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁶ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

udvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralsk gødning (handelsgødning).

NITRATUDVASKNING I DET ANSØGTE PROJEKT

158,41 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning. Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på >76 %.

Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand, men udbringningsarealerne er beliggende i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0.

Udviklingen i dyrehold er stigende i oplandet til Skive Fjord, jvf. appendiks 2, hvorfor udvaskningen for udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlssædskifte, jvf. beskyttelsesniveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

De resterende 24,64 ha afvander til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %. Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor oplandet er udlagt som nitratklasse I, hvor der maksimalt må udbringes 85 % af det generelle harmonitryk.

Husdyrgodkendelse.dk beregner (skema ID 59052) en reference N-udvaskningsberegning for udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund med anvendelse af husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, jvf. bilag 3, samt en reference N-udvaskningsberegning for udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Skive Fjord, der bestemmer N-udvaskningen svarende til planteavlssædskifte.

Skema 14. Fordeling af udbringningsarealer i rel. til oplande, nitratklasser og harmonireduktionsprocent samt beregning af maksimal N-udvaskning for udbringningsarealer i forskellige oplande med hhv. faldende og stigende husdyrhold, herunder fastlæggelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen.

Opland(e) / Projekt	Venø bugt	Skive Fjord	Ansøgt projekt
Udvikling i dyrehold	Faldende	Stigende	
Udbringningsareal i nitratklasse 0	0,00 ha	158,36 ha	158,36 ha
Udbringningsareal i nitratklasse 1	24,64 ha	0,00 ha	24,64 ha
Udbringningsareal i nitratklasse 2	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udbringningsareal i nitratklasse 3	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet areal	24,64 ha	158,36 ha	183,00 ha
Relativ arealfordeling	13,46%	86,54%	100%
Harmonireduktionsprocent	85%	100%	100%
N i Udbragt husdyrgødning		0 kg N	39.052 kg N
Udnyttelseskrav		100%	70%
Maksimal N-udvaskning		63,8 kg N/ha**	52,5 kg N/ha
Ansøgt N-udvaskning			53,0 kg N/ha
Efterafgrøder ud over Naturerhvervs generelle krav			0%
Ansøgt sædskifte		S1/S3	reference
Generelt harmonikrav			2,30 DE/ha
Ansøgt harmonitryk		0,00 DE/ha	2,14 DE/ha

** Svarende til den maksimale udvaskning i skema ID 59052

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Holstebro Kommune vurderer, at harmoniforhold er anvendt som virkemiddel til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at husdyrbrugets harmoniforhold maksimalt må være 2,14 DE/ha.

VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKTS PÅVIRKNING AF NATURA 2000 OMRÅDE(R)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutroficeret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i dette opland. Holstebro Kommune vurderer til gengæld ikke, at Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund skal klassificeres som et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2A.

Skema 15. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N62 - Venø sund	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	58.442 ha	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	42.065 ha	101.037 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	55%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	56 kg N/ha/år	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.066 tons N/år	1.796 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	74 tons N/år	109 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.140 tons N/år	1.905 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	0,00 ha	158,36 ha
Nitratklasse I	24,64 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	24,64 ha	158,36 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	25,0%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,1 kg N/ha/år	0,1 kg N/ha/år
Samlet husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,002 ton N	0,002 ton N
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,00%	0,00%

Det ansøgte har jvf. Skema 15 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,00 % og 0,00 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord (Felsted Kog) og Skive Fjord.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau i oplandet til Venø Sund er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. For det ansøgte projekt i oplandet til Skive Fjord gælder, at nitratudvaskningen er lavere end et tilsvarende plantebrug. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-områderne mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødnings – den såkaldte "planteavlsmode".

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

FOSFORUDVASKNINGSRISIKO I DET ANSØGTE PROJEKT

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er foretaget en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspretningsarealer ikke kan indgå i driften.

Højdekurver, hældning og vandløb / grøfter fremgår af bilag i eksisterende miljøgodkendelse. Enkelte marker i området omkring Agerbæk i oplandet til Skalle Sø og Flynder Sø er kuperede. I den sydøstlige del af mark 28-0 skråner marken mellem 6-12 grader mod Agerbæk og i den vestlige side af mark GA1-GS skråner marken ligeledes 6-12 grader mod Agerbæk. Vandløbet er dog rørlagt på strækningen langs det østlige skel af mark 28-0 og vestlige skel af mark GA1-GS. Der vurderes på baggrund heraf ikke at være væsentlig risiko for overfladeafstrømning af fosfor fra de pågældende marker til vandløbet.

Markerne 18-0, 18-1 og 18-2 ligger op til Svenstrup Å, som ligeledes er rørlagt på en del af strækningen, og på den øvrige strækning har markerne ikke markant hældning mod vandløbet.

Markerne 33-0, 34-0 og 34-1 skråner mere eller mindre kraftigt (6-12 grader og visse steder >12 grader) ned mod Ladegård Bæk, som er C-målsat i Regionplan 2005, og afvander til Skive Fjord. Der er i eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om, at der enten etableres og opretholdes en udyrket bræmme på 5 meter ned til Ladegård Bæk, eller at al dyrkning foretages parallelt med vandløbet, for at undgå overfladeafstrømning af fosfor til vandmiljøet.

Øvrige udbringningsarealer er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugens udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herudover er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af lerblandet sandjorde (JB4) og grov sandet jorde (JB1), mens den resterende er beliggende på sandblandet lerjord (JB5), jvf. Skema 16.

Skema 16. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	5,11	Ja	JB4	Ja	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	5,11
2-0	14,75	Nej*	JB5	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord	3,8-2,7		
2-1	4,35	Ja	JB4	Ja	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	4,35
3-0	8,23	Ja	JB4	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
3-1	3,10	Ja	JB4	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
4-0	6,28	Nej*	JB5	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord	3,8		
4-1	6,21	Ja	JB4	Ja	Venø Sund			
12-0	7,81	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
12-1	1,10	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
13-0	4,51	Ja	JB4	Ja	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	4,51
13-1	0,32	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
13-2	1,64	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
18-0	2,49	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
18-1	3,21	Ja	JB4	Ja*	Venø Sund			
18-2	1,36	Ja	JB4	Ja*	Venø Sund			
19-0	2,95	Ja	JB4	Nej	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
21-0	2,70	Ja	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
22-0	3,51	Ja	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
23-0	2,51	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
24-0	2,85	Ja	JB4	Ja	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	2,85
24-1	0,98	Ja	JB4	Ja	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	0,98
26-0	2,02	Ja	JB4	Nej	Venø Sund			
27-0	8,01	Ja	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
28-0	8,79	Ja	JB4	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
29-0	1,40	Ja	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
30-0	10,44	Ja	JB4	Ja	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	10,44
31-0	6,77	Ja	JB4	Nej	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
32-0	9,21	Ja	JB4	Ja	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	9,21
33-0	6,32	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
34-0	4,86	Ja	JB4	Nej	Stubbergård Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
35-0	1,90	Ja	JB4	Ja	Stubbergård Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	1,90
36-0	5,79	Ja	JB1	Ja	Skive Fjord		2	5,79
38-0	1,42	Ja	JB4	Nej	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
38-1	2,40	Ja	JB4	Ja	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	0,5
GA-CV	6,63	Ja	JB4	Ja*	Helle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord		2	1,9
GA1-GS	5,39	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
GA2-GS	2,72	Nej	JB4*	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
GA3-GS	1,07	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
GA4-GS	2,27	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
GA5-GS	2,66	Nej	JB4*	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
GA6-GS	2,11	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			
GA7-GS	4,84	Nej	JB1	Nej	Skalle Sø/Flynder Sø/Skive Fjord			

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøft-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Orto kort.

Fosforklasser og fosforoverskud

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Udbringningsarealerne afvander til Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø, der er tre vandakssøer på hhv. 153, 27 og 77 ha, der er udpeget som naturtype 3150. Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandområde 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Stubbergård og Helle Sø og moderat i Skalle Sø. Staten har opgjort et fosforreduktionskrav svarende til hhv. 72, 170 og 30 kg fosfor/årligt for at sikre en fremtidig målopfyldelse, jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Holstebro Kommune arbejder på, at gennemføre et P-ådals-projekt i oplandet til Helle Sø, som skal begrænse fosforbelastningen til søen i tilknytning til den spildevandsindsats overfor fosfor, som er vedtaget i Holstebro Kommune samt de generelle vandplantiltag herunder randzone mm.

Stubbergård Sø, Helle Sø og Skalle Sø vurderes som fosforoverbelastede søer, hvorfor husdyrlovens beskyttelsesniveau finder anvendelse i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug i oplandene til søerne.

Da udbringningsarealerne i oplandet til Flyndersø, Stubbergård Sø, Hellesø og Skallesø beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) ikke er detailafvandede vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

47,55 ha af udbringningsarealet er beliggende på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor området vurderes, at være omfattet af fosforklasse II, jf. skema 16.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 5.921 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 5.921 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 6,0 kg P/ha, jvf. Skema 17.

Skema 17. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	5.921 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	32,4kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	26,4kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	6,0 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet i 2010 i oplandet til Stubbergård Sø var 10 kg P/ha⁷. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 6,0 kg P/ha/år, jvf. Skema 17, hvilket er mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

⁷ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsagrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKTS PÅVIRKNING AF NATURA 2000 OMRÅDE(R)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 6,0 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-område (N62) for Venø Sund er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 18, mens påvirkningen af Stubbergård, Helle Sø og Skalle Sø i Natura 2000-område (N41) "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø" er vurderet til hhv. 0,06 %, 0,84 % og 1,0 %.

Skema 18. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N62 - Venø sund	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	58.442 ha	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	42.065 ha	101.037 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	8.413 kg P	20.207 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	1.310 kg P	3.464 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	9.723 kg P	23.672 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	24,64 ha	158,36 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	6	6,0 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	4 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0061%	0,0161%

Natura 2000 område	N41	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde
Opland til Natura 2000 området	7.653 ha	3.239 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	3.974 ha	2.410 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	795 kg P	482 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	294 kg P	66 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	1.089 kg P	548 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	152,62 ha	14,44 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	6,0 kg P/ha	6,0 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	4 kg P	0 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,3363%	0,0632%

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Natura 2000 område	HelleSø	Skalle Sø
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde
Opland til Natura 2000 området	671 ha	1.867 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	476 ha	729 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	95 kg P	146 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	16 kg P	91 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	111 kg P	237 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	38,62 ha	98,43 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	6,0 kg P/ha	6,0 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	2 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,8365%	0,9974%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området Venø Sund samt Helle Sø, Skalle Sø og Stubbergård Sø i Natura 2000-området Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i af området er under 1 % retsbeskyttelsesperioden.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

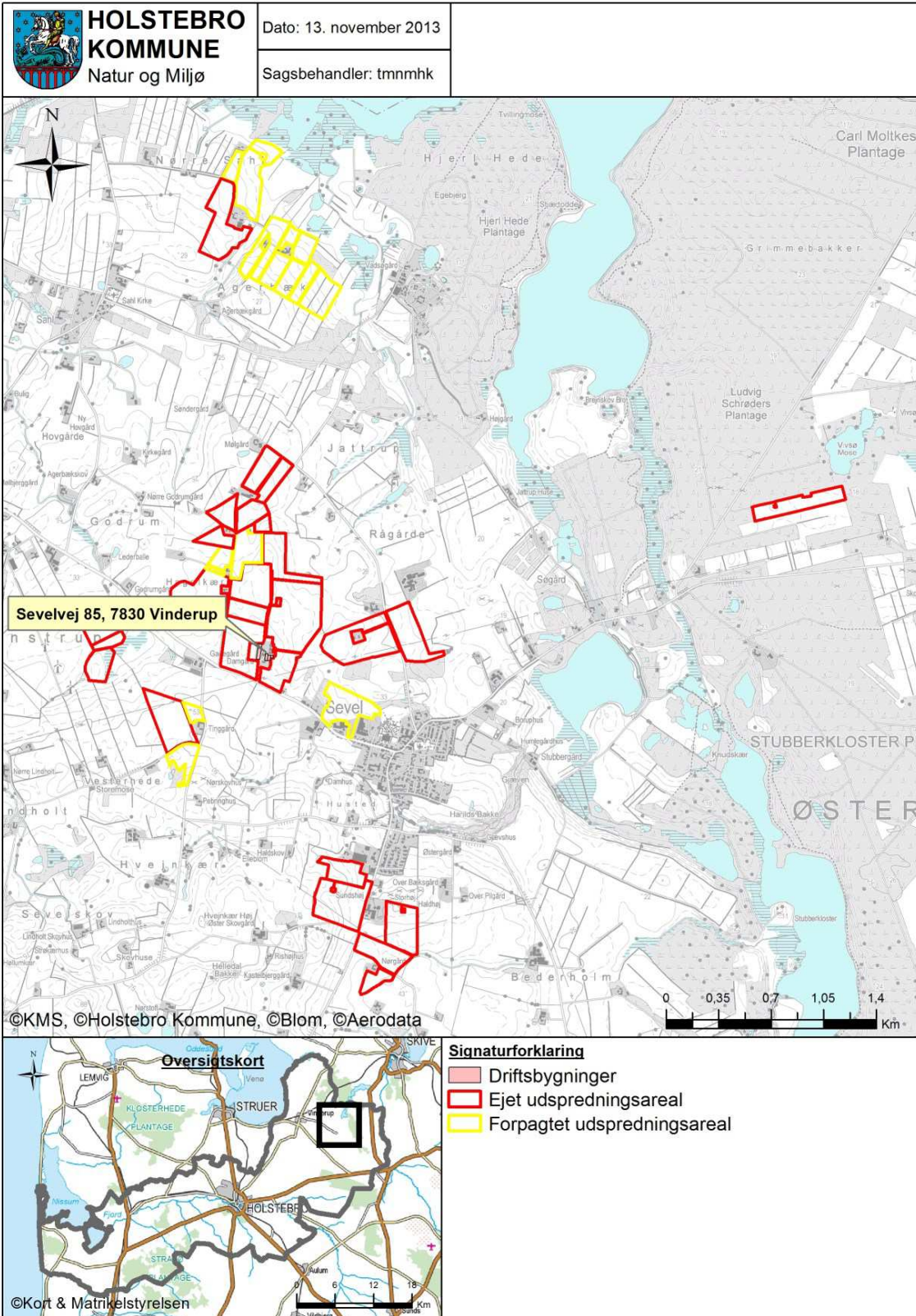
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

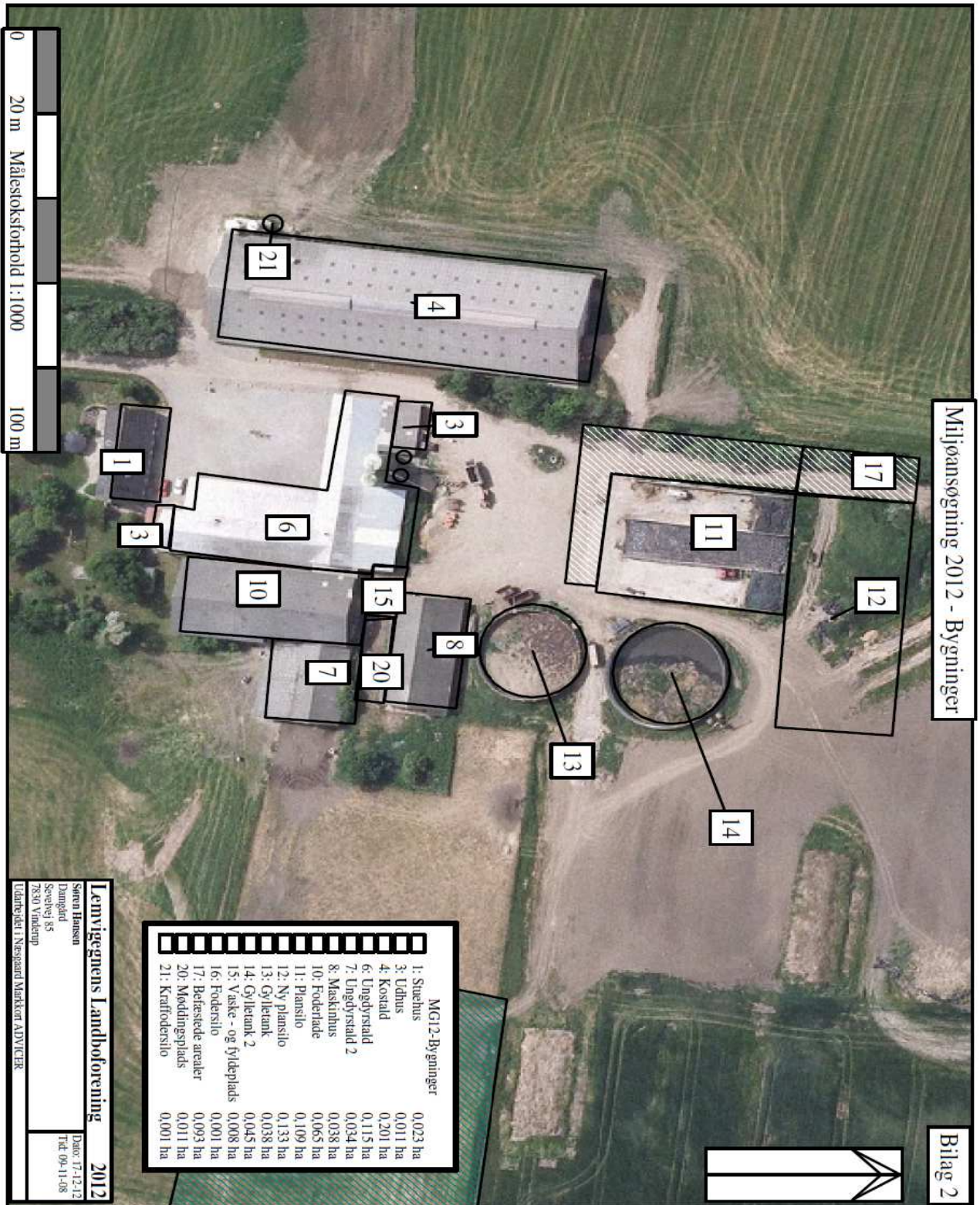

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

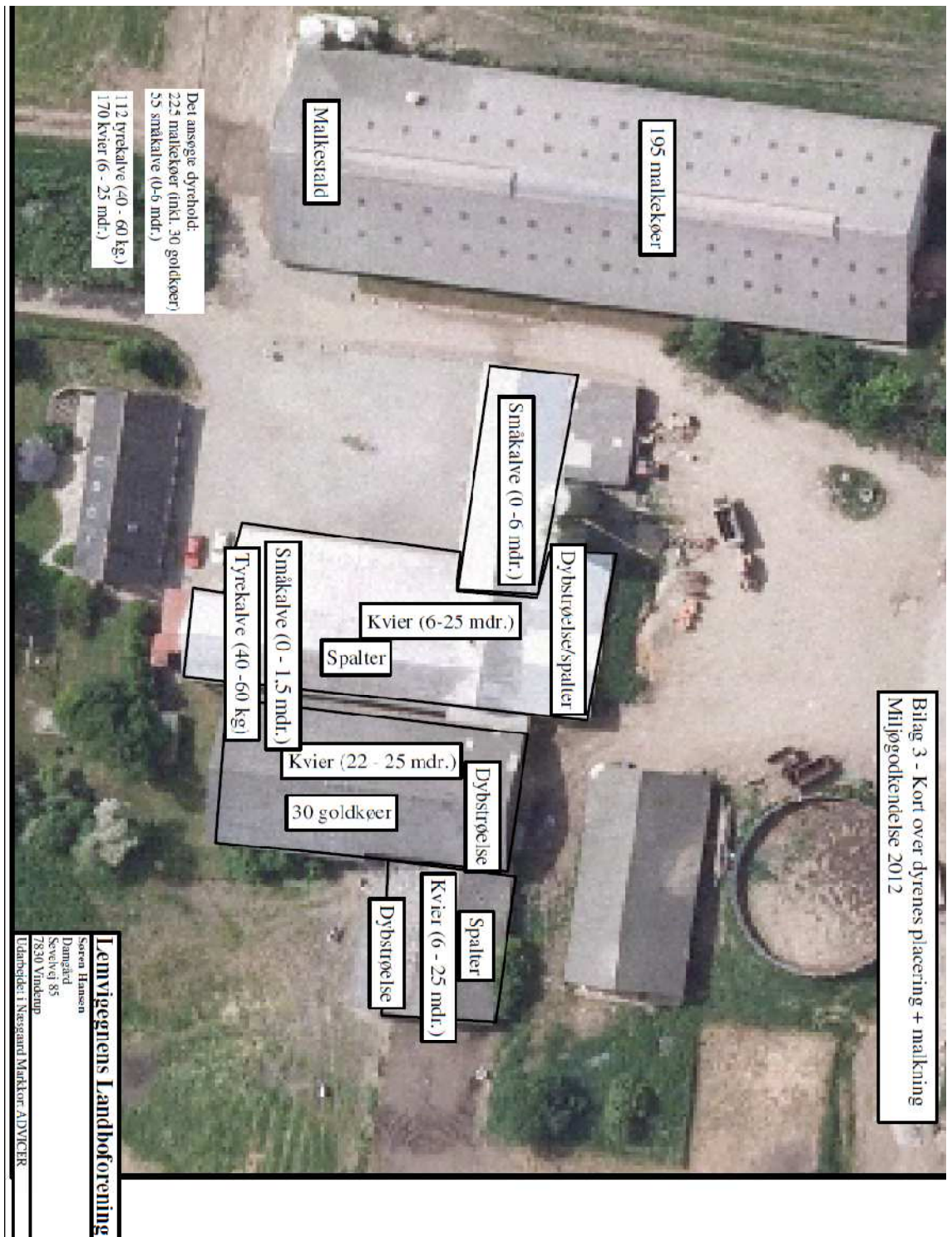

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning 1/2

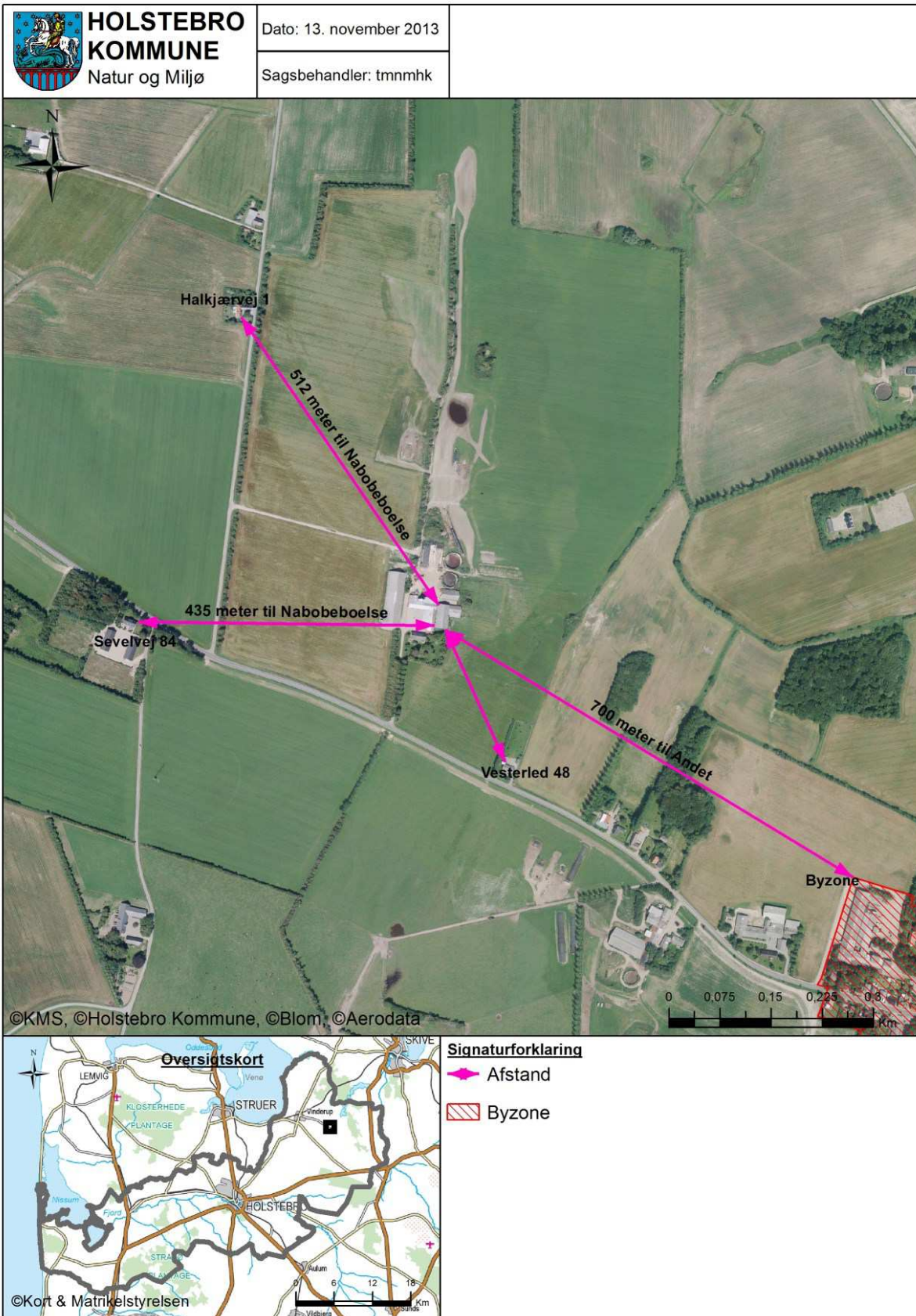

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 5 – Omkringboende og planmæssige forhold

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

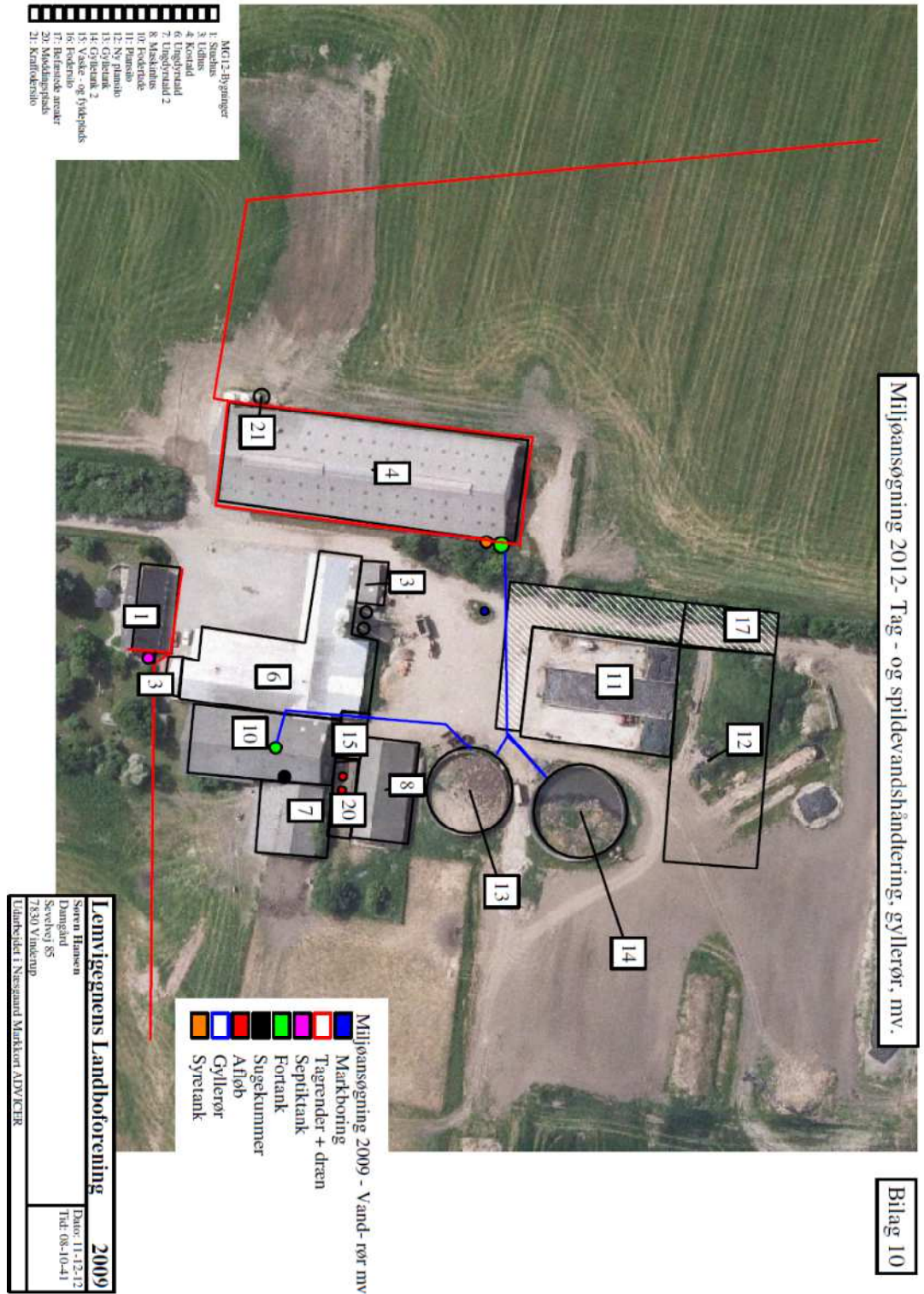

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Husdyrbrugets afløbsforhold

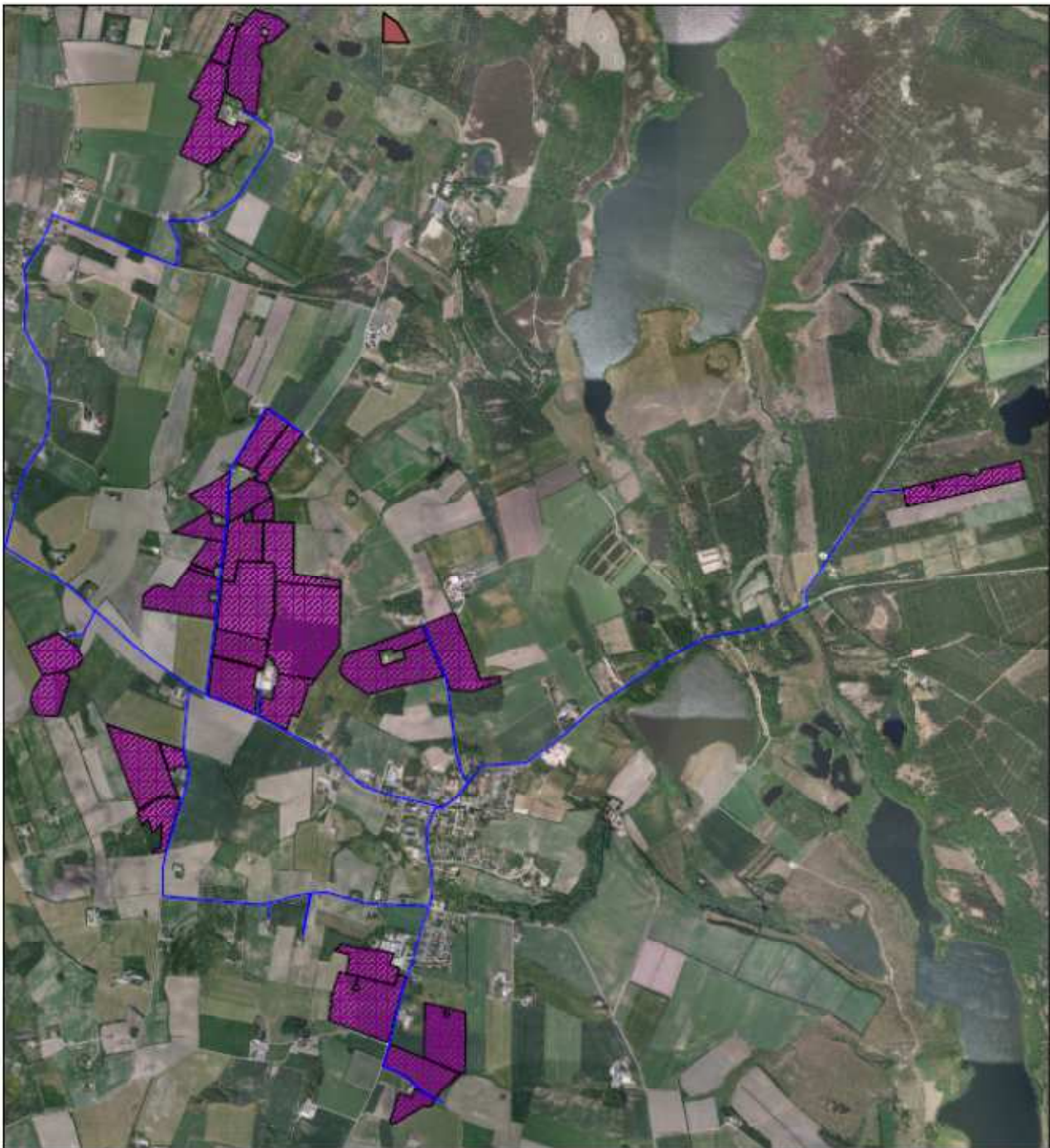

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Gylletransportruter

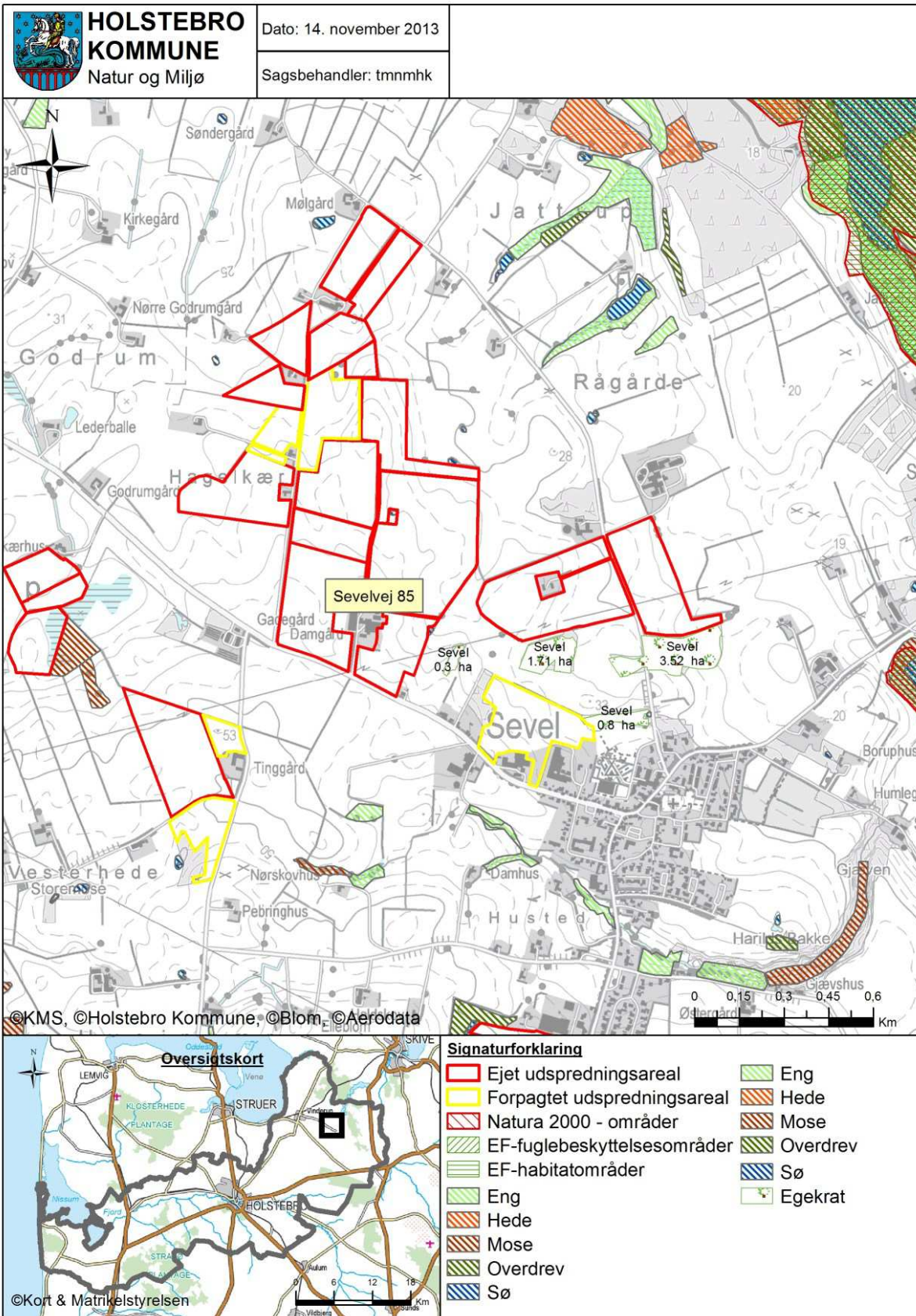
0 500 m 1:18815 2500 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 9 – Naturområder omkring anlæg

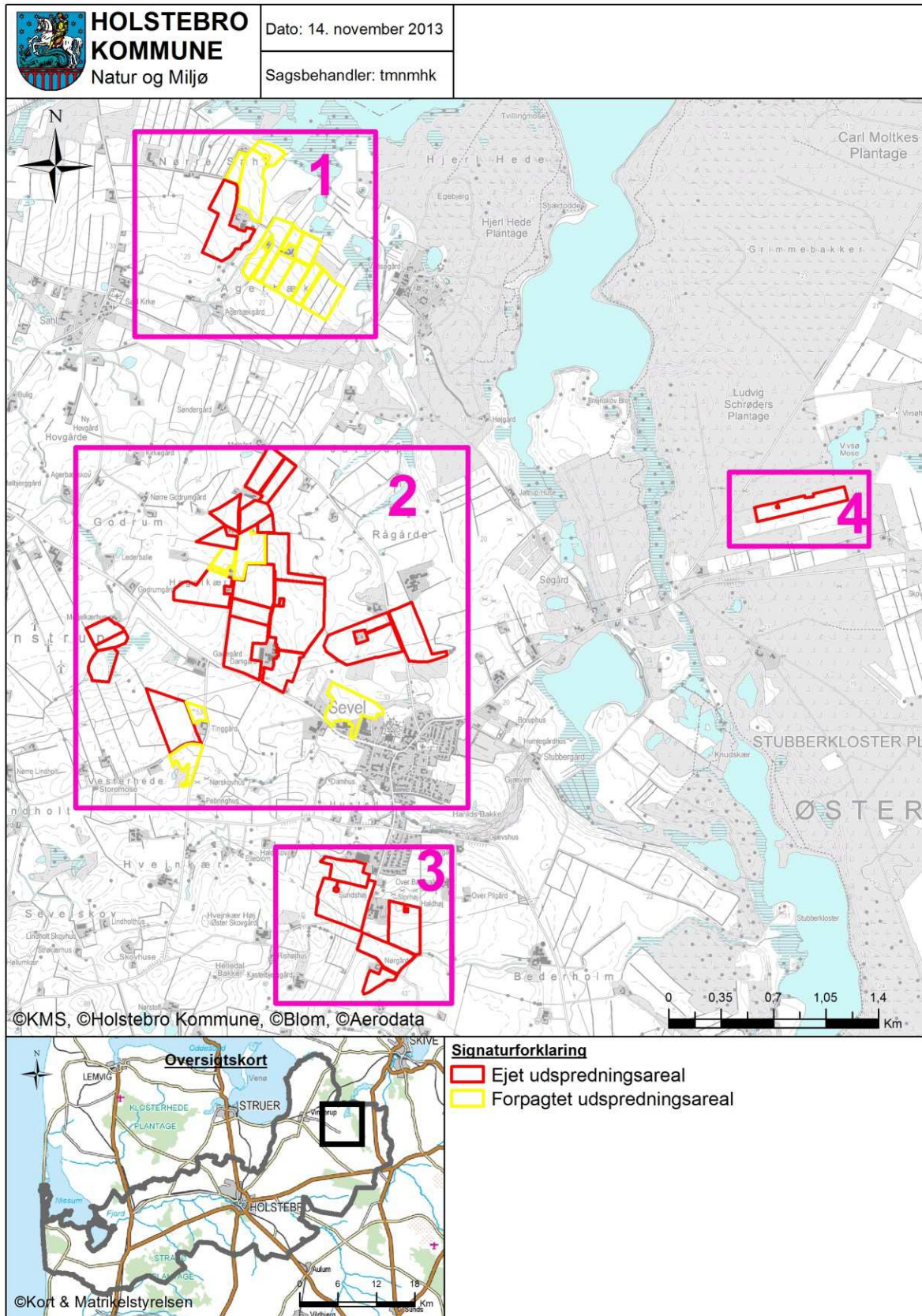

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

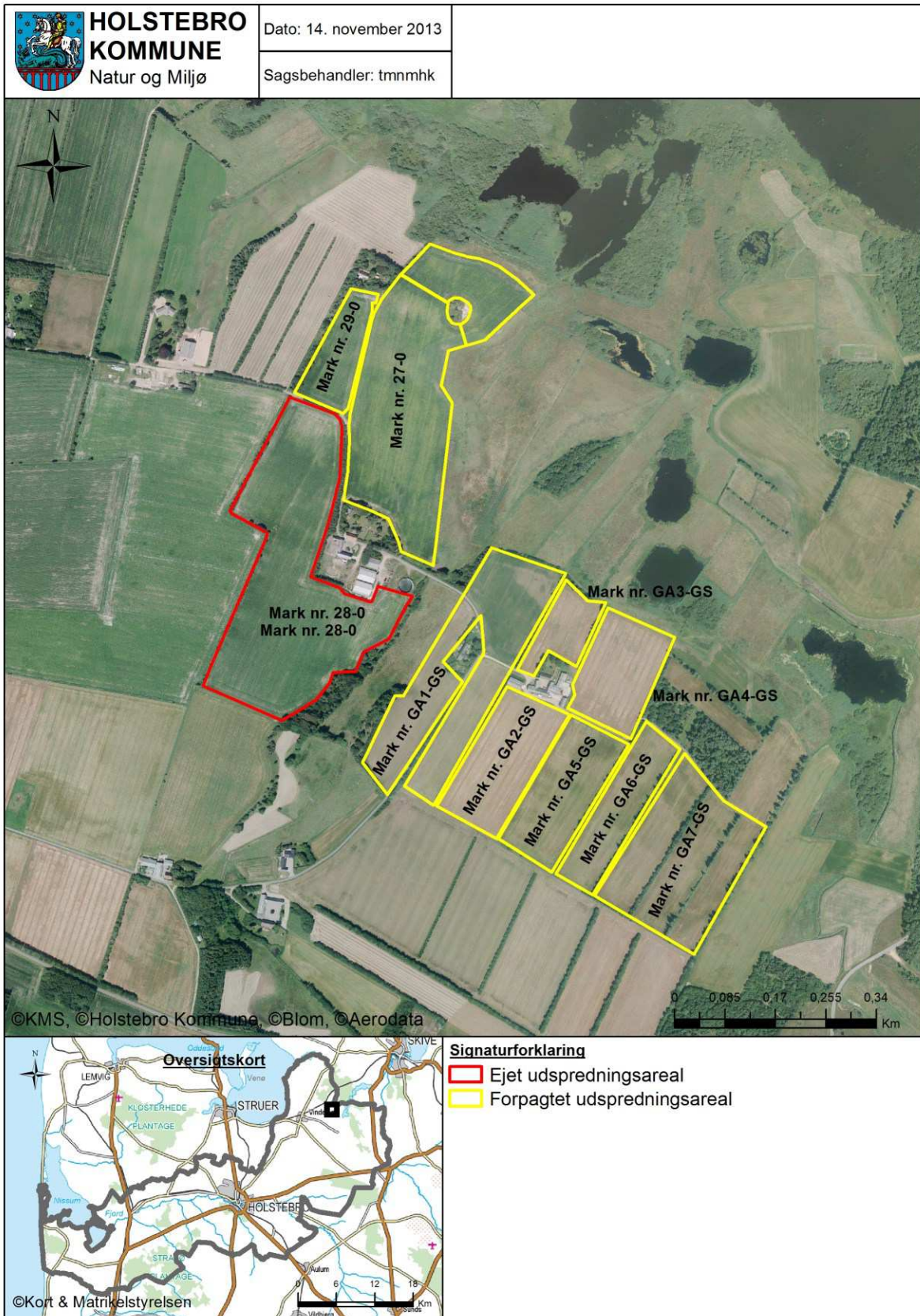

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Arealer del 1/4

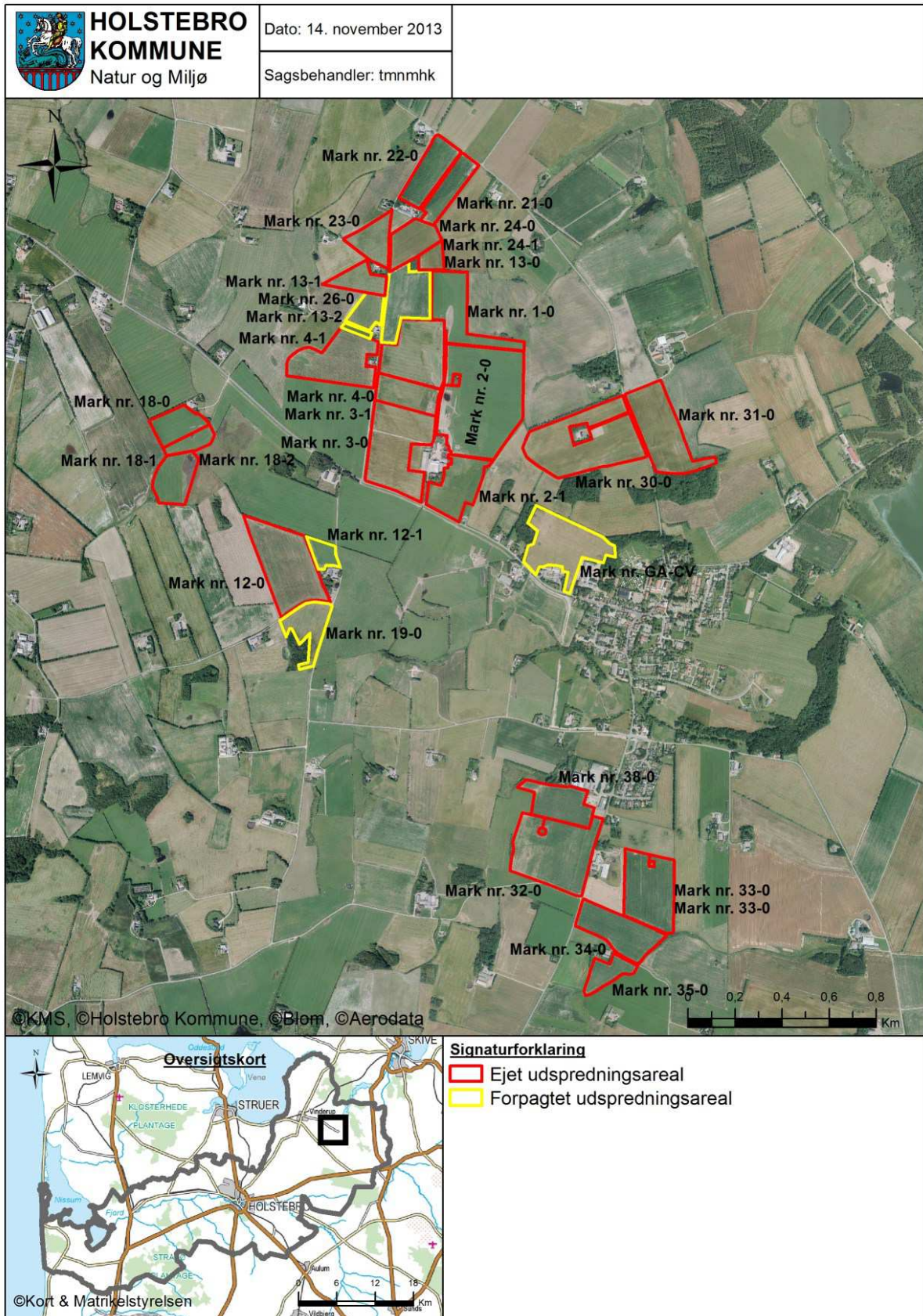

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Arealer del 2/4

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 - Arealer del 3/4

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Arealer del 4/4

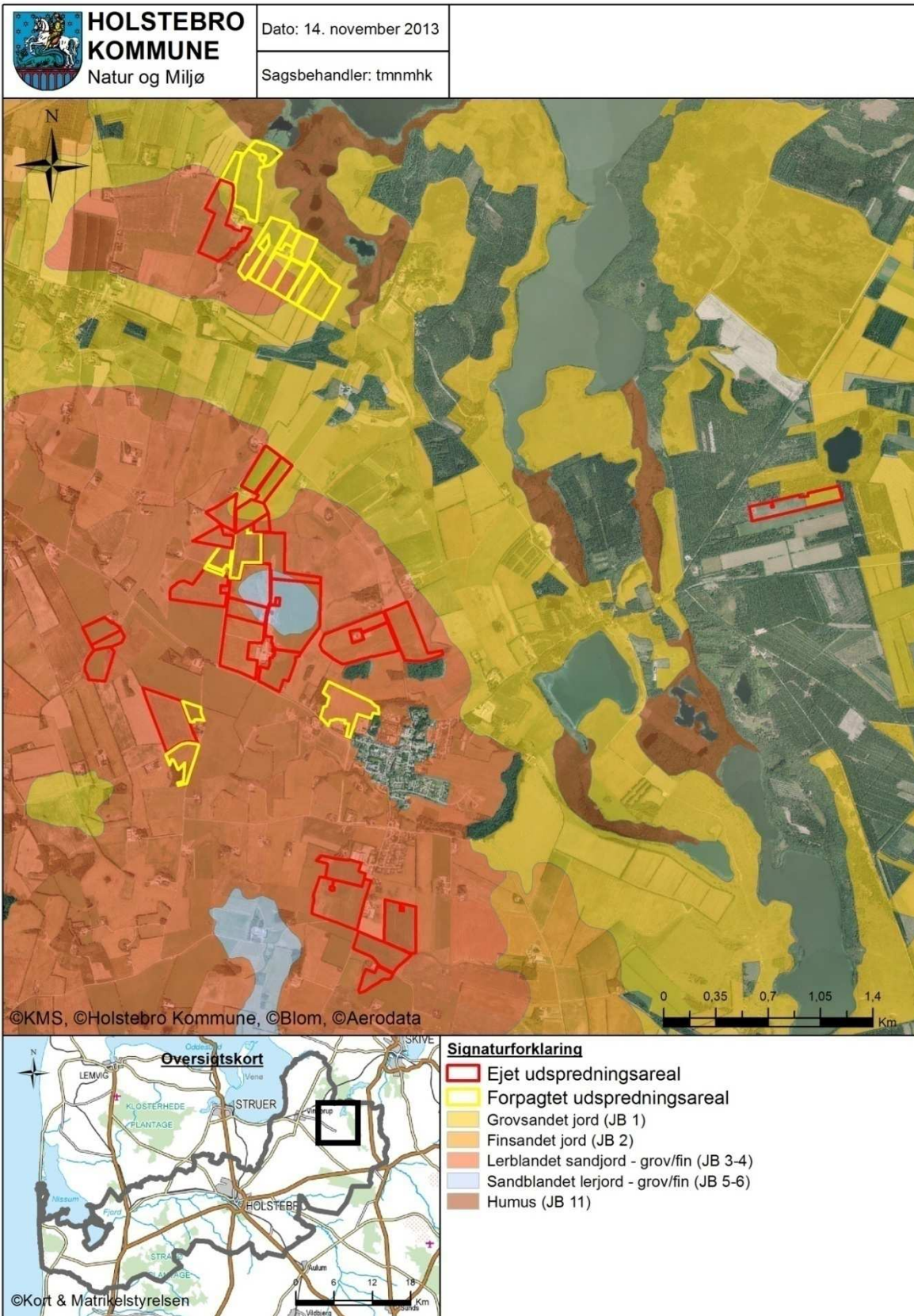

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Jordbundstyper

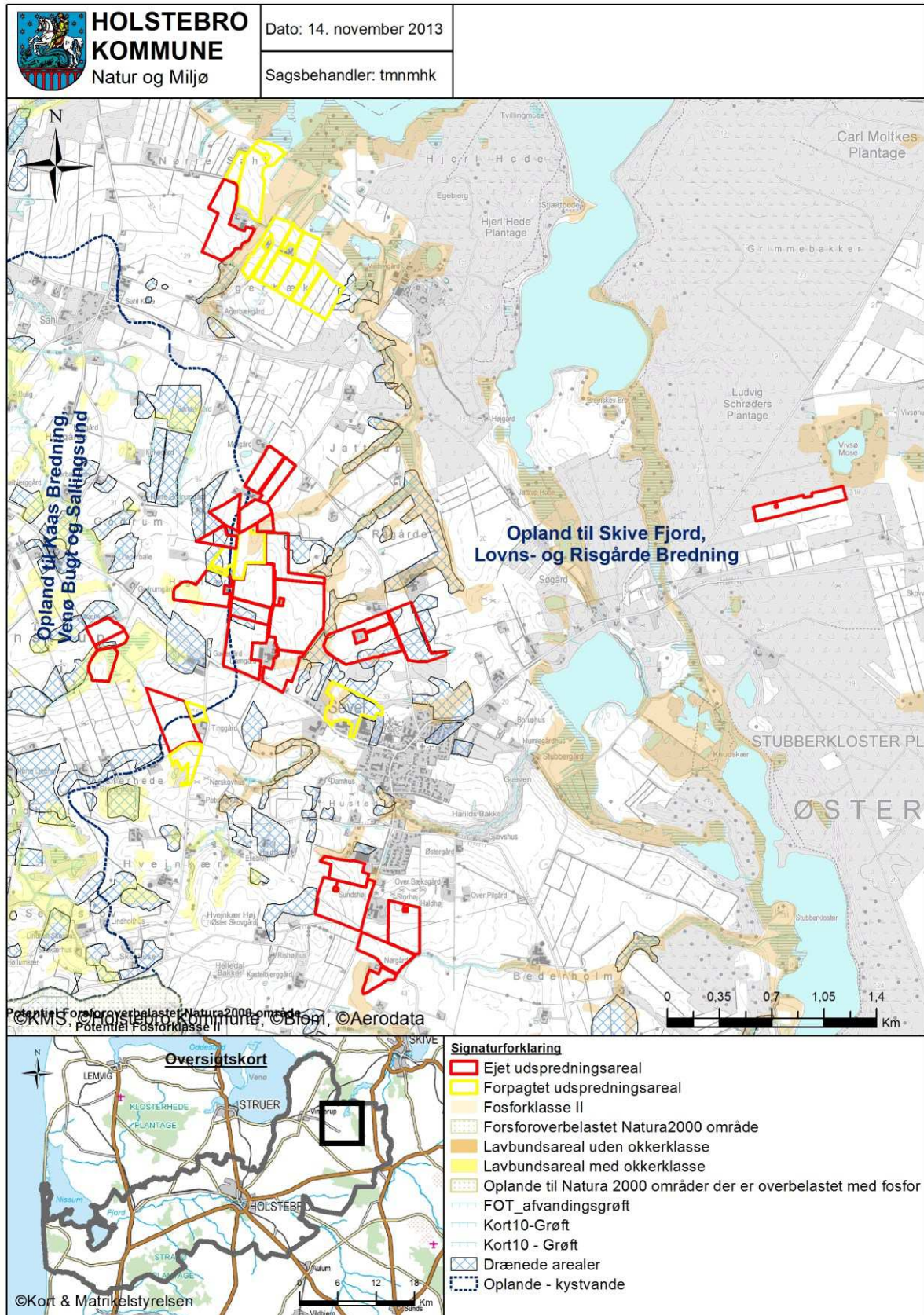

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

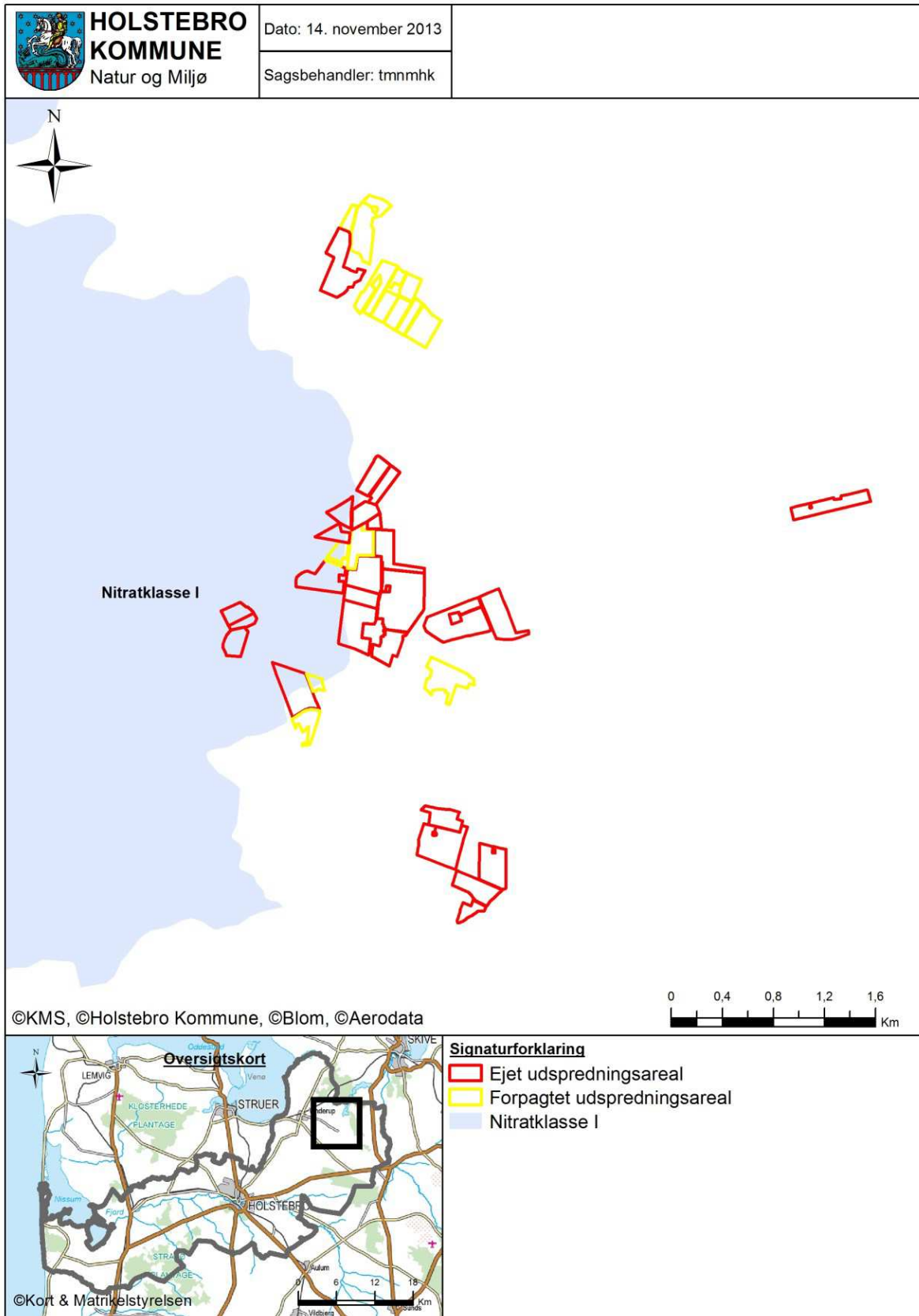

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

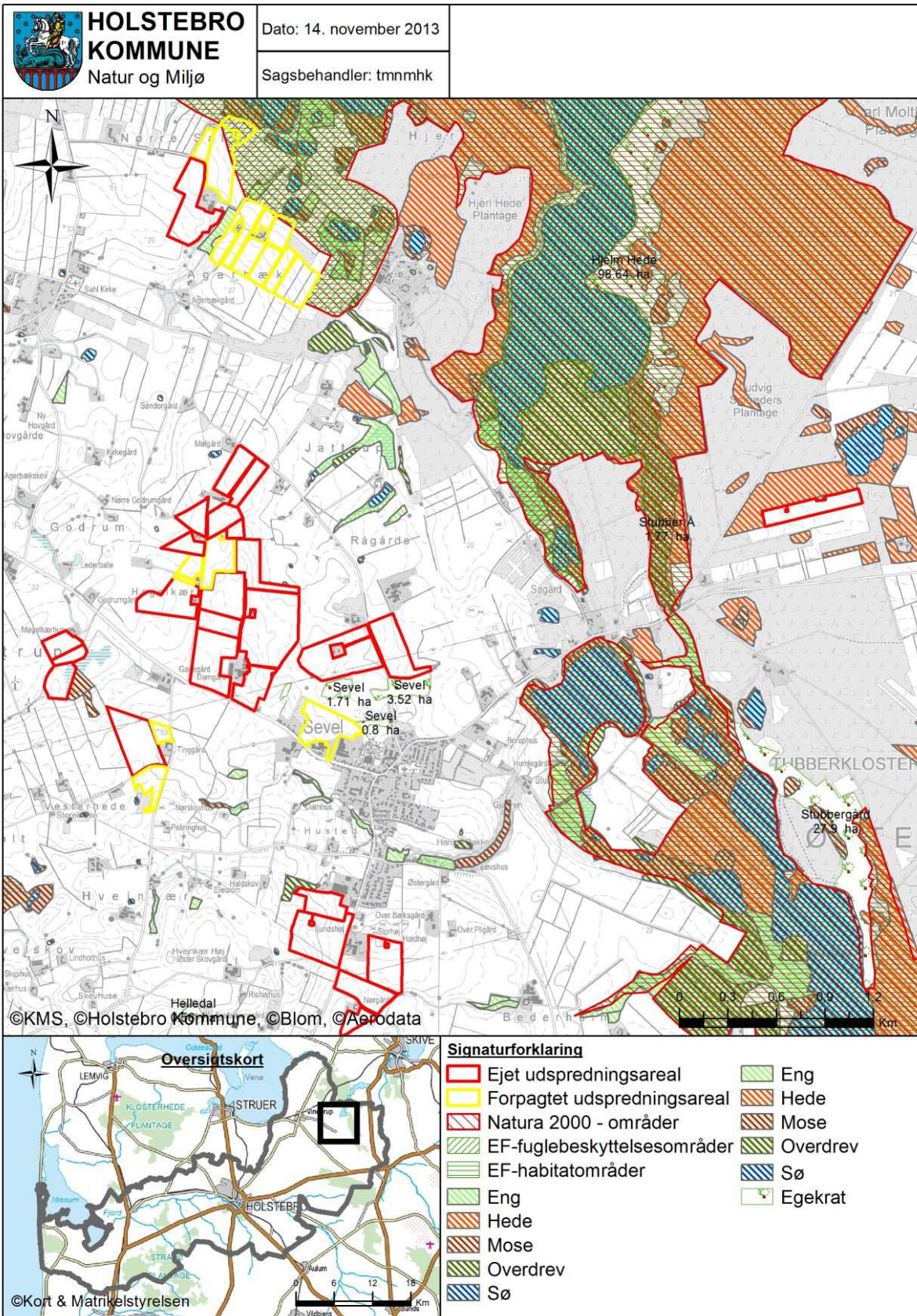

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

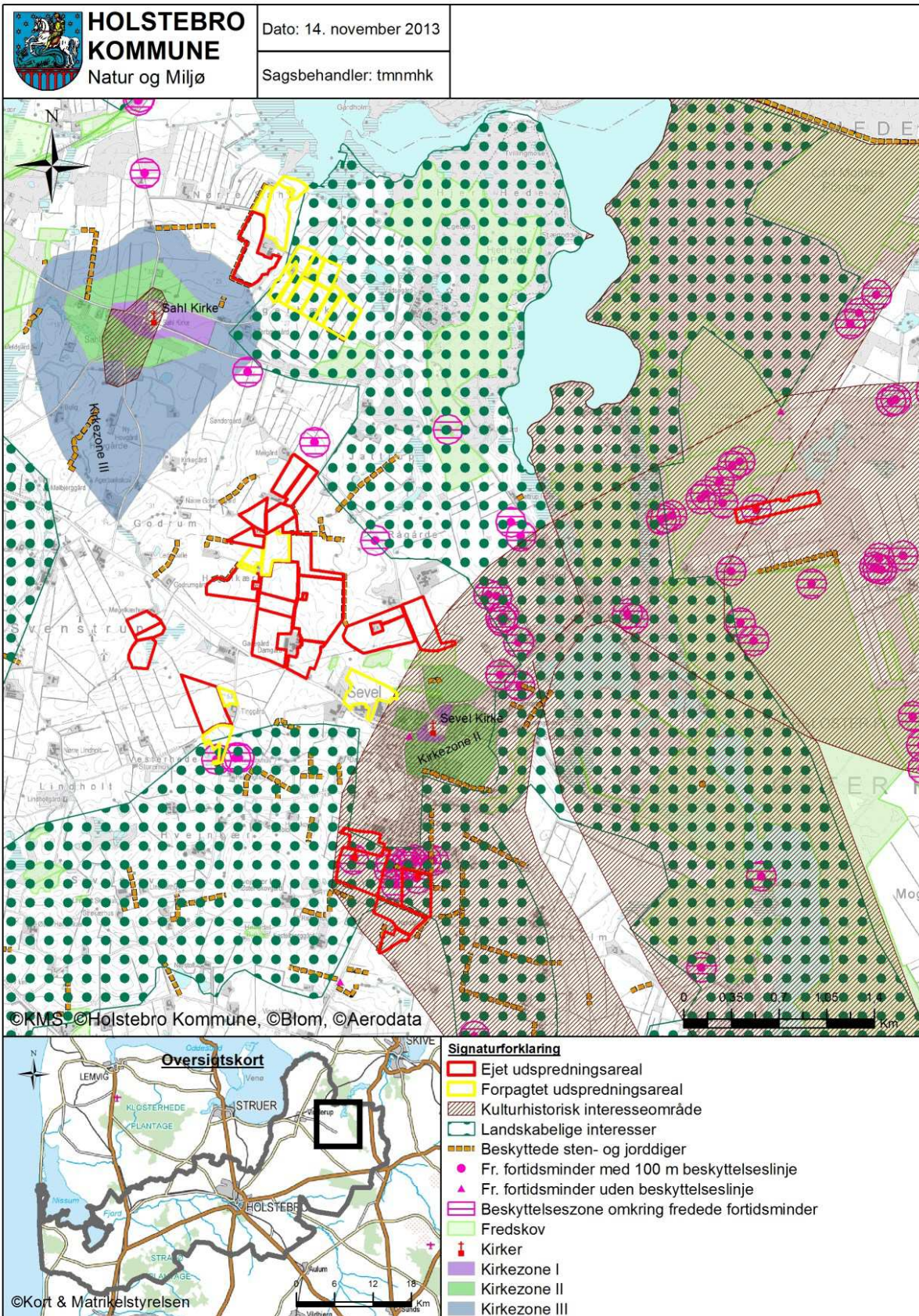

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 20 – Driftsjournal - del 1 / 3

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

MEKANISK VENTILATION	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 21 – Driftsjournal - del 2 / 3

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af hændelse
Driftsfejl og alarmer		
Driftsfejl og alarmer		
...		

SERVICE FOR FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af service inkl. fejlretninger
Kontrol jf. servicemanual		
Kalibrering af pH-målere		
...		

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

Bilag 22 – Driftsjournal - del 3 / 3

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			
--	--	--	--

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.
Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Venø Sund - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

SMV-analysen⁸ for Venø Sund og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klithede, tør hede og surt overdrev fordi laveste enden af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

Den primære påvirkning af Natura 2000 område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstoffbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstoffbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i miljøstyrelsens kortværk, men idet prognosen for Venø Sund er ugunstig pga. for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro Kommune at der skal foretages en vurdering konkret vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune ikke vurderet at være et lukket område.

⁸ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommuneegrænse og til Natura-2000 området er over 6 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Deloplandet Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund udgør en del af Hovedvandopland 1.2 Limfjorden. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland Limfjorden⁹ er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for området er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilførslingen.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

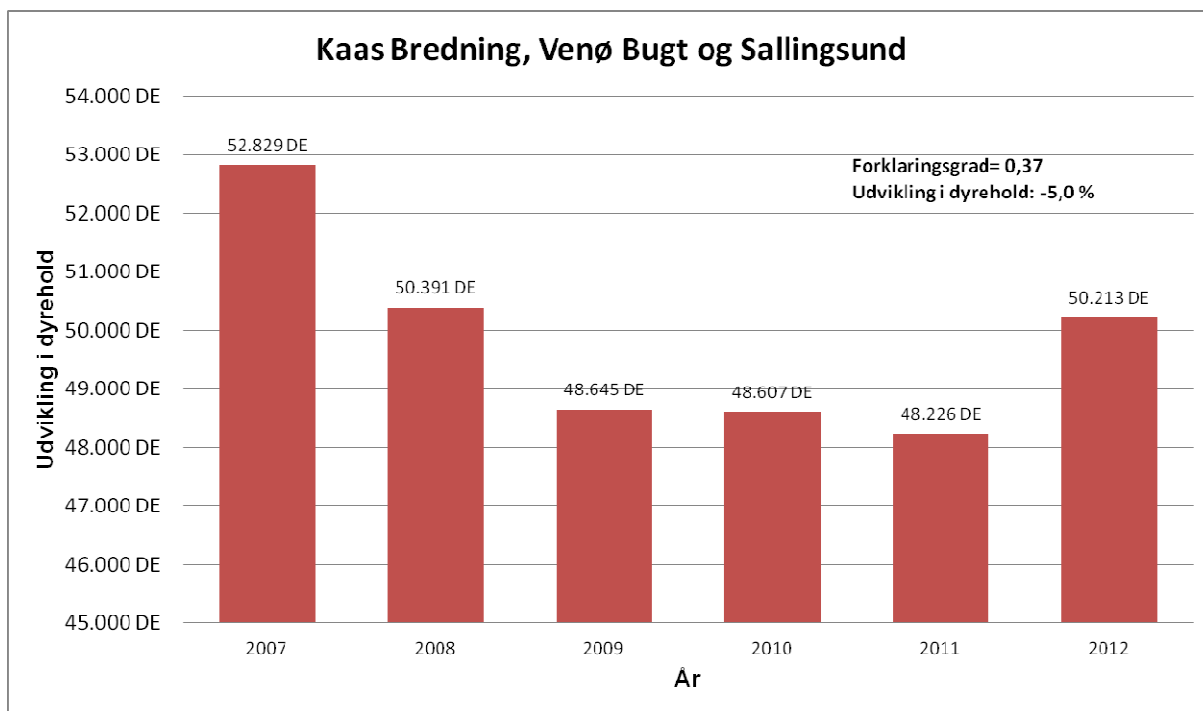
AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Hol-

stebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁹ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

Figur 4. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund faldet med 5,0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

⁹ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

I henhold til forslag til vandplanen for Limfjorden er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (45 %), dambrug (23 %), regnbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (6 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renseanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2012 faldet fra 37,0 tons/år til 16,7 tons/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2012.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
		2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år
		2011	20,9 tons N/år	56	-16,2 tons N/år
		2012	16,7 tons N/år	45	-20,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til forslag til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2012. Herudover sker der hyppigt det, at foderlægningen ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som led i udmøntning af vandplanerne er der Holstebro, Skive, Morsø og Stuer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Appendiks 2 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)¹⁰.

Skive Fjord og Lovns Bredning Fjord er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen¹¹ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalksoverdrev da typerne arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmoser, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmoser, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.

¹⁰ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹¹ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets forslag til vandplan. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro kommune vurderer derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Hol-

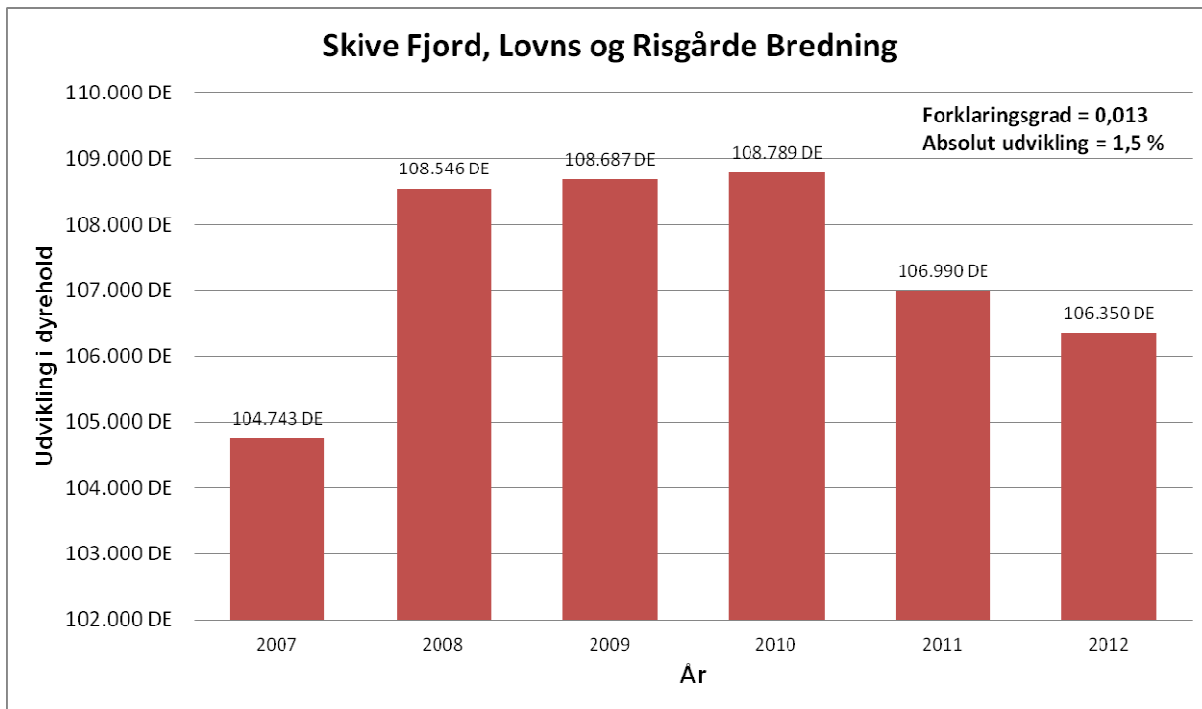
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

stebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl¹² i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

Figur 5. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralsk gødning (handelsgødning).

På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.

¹² Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.